

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI
PEDAGOGICKÁ FAKULTA
Katedra společenských věd

Bakalářská práce
Jaromír Hendrych

Způsoby financování zahraničních mobilit mládeže

Olomouc 2019

vedoucí práce: Ing. Alena Opletalová, Ph.D.

Já, níže podepsaný student tímto prohlašuji, že bakalářskou práci s názvem: Způsoby financování zahraničních mobilit mládeže, jsem zpracoval samostatně pod vedením Ing. Aleny Opletalové, Ph. D. Použitou literaturu a jiné odborné zdroje jsem citoval v souladu s právními předpisy. Souhlasím se zveřejněním práce pro účely soukromého studia a výzkumu. Dále prohlašuji, že elektronická verze, která je nahraná do IS/STAG, je totožná s verzí odevzdané práce.

V Olomouci dne:

.....

Jaromír Hendrych

Poděkování

Rád bych na tomto místě poděkoval především paní Ing. Aleně Opletalové, Ph. D. za velkou ochotu, pochopení, cenné rady a poskytování podnětů k práci, ale také bych rád poděkoval všem mým blízkým, kteří se mnou měli velkou trpělivost.

ANOTACE

Jméno a příjmení:	Jaromír Hendrych
Katedra:	Společenských věd
Vedoucí práce:	Ing. Alena Opletalová, Ph. D.
Rok obhajoby:	2019

Název práce:	Způsoby financování zahraničních mobilit mládeže
Název v angličtině:	Methods of financing foreign youth mobilities
Anotace práce:	Bakalářská práce se věnuje způsobům financování zahraničních mobilit mládeže. Výzkum práce je veden kvantitativní metodou. V práci jsou definovány základní pojmy mládež, financování, mobilita a blíže specifikovány programy na podporu zahraničních mobilit mládeže. V praktické části práce jsou analyzovány odpovědi dotazníků studentů středních škol, vyšších odborných škol a vysokých škol na otázky motivace k využívání programů na podporu zahraničních mobilit, kritéria výběru a v neposlední řadě jsou popsány způsoby financování zahraničních mobilit.
Klíčová slova:	financování, mobilita, programy na podporu zahraničních mobilit, mládež
Anotace v angličtině:	In this bachelor thesis we have been observing the ways of financing foreign mobility for youth. Work Research is guided by a quantitative method The basic concepts like youth, financing and mobility are defined in this work and the programmes supporting foreign mobility of youth are specified. In the practical part there are the answers from the questionnaires of the students in high schools, tertiary professional schools and universities analyzed. We have been asking for motivation to using those programmes supporting foreign mobility of youth, selection criterias and the last but not least we have described the ways of financing foreign mobilities.
Klíčová slova v angličtině:	Financing, mobility, programmes supporting foreign mobility, youth
Přílohy vázané v práci:	Dotazník pro studenty SŠ, VOŠ a VŠ
Rozsah práce:	55 bez příloh
Jazyk práce:	Čeština

Obsah

Úvod	7
Teoretická část.....	9
1 Vývoj a etapy lidského života se zaměřením na vývojové období mládeže	10
1.1 Vývojový cyklus člověka.....	10
1.2 Etapy lidského života.....	10
1.3 Vymezení pojmu mládež	13
1.3.1 Charakteristické rysy mládeže	14
2 Definování a objasnění mobility	15
2.1 Vysvětlení pojmu mobilita.....	15
2.1.1 Zahraniční mobilita	15
2.2 Historie zahraniční mobility	16
2.3 Strach a bariéry ze zahraniční mobility	16
3 Program Evropské unie na podporu zahraničních mobilit, Erasmus	18
3.1 Základní popis programu.....	18
3.2 Seznámení s historií Erasmu	18
3.3 Vývoj programu v České republice	19
3.4 Popsání současného programu EU na podporu zahraničních mobilit, Erasmus+	20
3.4.1 základní informace o Erasmus+.....	20
3.4.2 Rozdíly mezi programem Erasmus a Erasmus+	21
3.5 Podmínky přijetí na Erasmus+.....	21
4 Definování financování a jeho zdroje	23
4.1 Financování a jeho definice	23
4.2 Druhy financování	25
4.3 Financování programu EU, Erasmus+	26
4.3.1 Stipendia pro podporu zahraniční mobility.....	27
Praktická část.....	28
5 Zjištění způsobů financování zahraničních mobilit mládeže	29
5.1 Metoda a realizace výzkumu	29
5.2 Cíl práce a stanovení výzkumných otázek.....	29
5.3 Výzkumný vzorek.....	30
5.4 Vyhodnocení dotazníku	31
6 Vyhodnocení výzkumných otázek	48
7 Závěr.....	50
Seznam použitých zkratk	51

Seznam použité literatury	52
Seznam grafů	54
Seznam příloh	55

Úvod

V posledních letech jsem si všiml, že se hodně lidí, mezi 15-26 rokem, vydává do zahraniční, ať už za kulturou jiné země, nebo za studiem v dané zemi. Tato skutečnost mě inspirovala k napsání této práce.

Já sám nejsem velkým příznivcem cestování, protože jsem velice ostýchavý a bojácný člověk, který by se nerozhodl a neletěl na delší dobu do ciziny například za studiem. Samozřejmě, že mám nějaké vysněné země, které bych rád jednou za život navštívil nebo například různé akce, které bych chtěl v dané zemi zažít, třeba známý karneval v Riu de Janeiro.

Cílem práce bylo zjištění, jakými způsoby, jak si mládež financuje své zahraniční mobility, které se týkají buď studia anebo jsou zaměřeny jen na rekreaci a odpočinek. V tomto cíli také bude přiblíženo, kolik studentů využívá program Erasmus+, o kterém bude také zmiňováno a bude podrobněji popsán dále v textu. Práce je rozdělena na teoretickou a praktickou část.

Teoretická část práce je zaměřena na správné porozumění a interpretování jednotlivých pojmů, které se objevily v názvu práce, a které jsou zároveň obsaženy v cíli práce. Na první místě bude vysvětlen pojem mládež. Zvolení definování mládeže hned na začátku práce je z důvodu, aby mohlo být dále objasněna zahraniční mobilita, která je s mládeží spojena. Dá se říci, že nejznámější zahraniční mobilitou, která není oblíbená pouze u studentů, ale také u akademických pracovníků, je Erasmus+. Tento program Evropské unie, dále jen EU, na podporu zahraničních mobility bude v další části práce popsán, seznámení s historií tohoto programu, jak se program vyvíjel v České republice a jaké jsou podmínky pro využití tohoto programu. Závěr teoretické práce je věnován financování, co financování je, jak probíhá ve firmách, kdo za něj zodpovídá. A poslední podkapitola v teoretické práci je o financování Erasmu, který byl rozebrán v předchozí kapitole.

V praktické části práce bylo především zaměřeno na zjištění způsobů financování zahraničních mobilit. V této části byl cíl práce rozdělen do 4 výzkumných otázek, na které bylo odpovězeno pomocí dotazníku, který byl dán na vyplnění studentům na středních školách, dále jen SŠ, vyšších odborných školách, dále jen VOŠ, a vysokých školách, dále jen VŠ. Výzkumné otázky byly směřovány na využívání zahraničních mobilit s programem Erasmus+, na další využívání zahraničních mobilit, způsobů financování zahraničních mobilit a poslední otázka

byla zaměřena na kritéria, podle kterých si mládež vybírá zahraniční mobility. Dotazníkové šetření bylo rozděleno na 20 otázek.

Výsledky této práce jsou určeny hlavně pro studenty a koordinátory zahraničních mobilit. Pro studenty je vhodná především z důvodu rozhodování, zda využít mobilit, jaký to má přínos. Koordinátorům tato práce může pomoci při zlepšování a dalšího zatraktivnění mobilit, aby je studenti začali využívat, jelikož jsou k velkému prospěchu.

Teoretická část

1 Vývoj a etapy lidského života se zaměřením na vývojové období mládeže

První kapitola je zaměřena na vývojový cyklus člověka, na jeho etapy a bližší specifikování pojmu mládež, jelikož s tímto pojmem bude dále pracováno v průběhu celé práce. Aby byl pojem správně definován je potřeba si uvědomit, jakými vývoji si prochází každý jedinec, jaké krize musí vyřešit v určitém období lidského života.

1.1 Vývojový cyklus člověka

Člověk se jako jedinec v průběhu života vyvíjí, prochází různými životními etapami, které jsou typické pro určitá stadia vývoje. Během celého vývoje jedinec prochází vývojovými cykly, které jsou důležité v jeho socializačním procesu. Tyto cykly jsou podmíněny jak biologicky, tak sociálně. Jednotlivá stadia života jsou ovlivněny rozdíly v kultuře a materiálními podmínky. Životní cyklus není ovlivněn jen vnitřně, ale i z vnějšího prostředí. Pokud například vypukne válka, tak mladí muži narukují do armády a už se vývoj odlišuje.

Pokud se podíváme na moderní život, tak se komplikuje vytvoření přehledného schématu lidského života. Je to z důvodů, že se délka života prodloužila, změnily se pracovní podmínky, což způsobilo změny v chování, které byly typické pro určitý věk. Příkladem je sexuální život, který začíná poněkud dříve, ale také sexuální aktivita u starších jedinců není ničím zvláštním. Avšak je stále důležité rozdělovat životní cykly na typické fáze, kterými si projdou téměř všichni lidé. Jsou to fáze: dětství, mládí, mladí dospělí, zralí dospělí a stáří.¹

1.2 Etapy lidského života

Můžeme najít spoustu rozdělení lidského vývoje, ale žádné z nich není obecně uznávané, které by všichni používali, protože každé rozdělení má jiný pohled na vývoj jedince. Mezi přední představitele, kteří se zabývali etapy lidského života patřili: Sigmund Freud, Erik Homburger Erikson, Jean Piaget a Lawrence Kohlberg.

Pro vymezení pojmu mládeže je nejlepší, a také nejvíce používané rozdělení podle E. H. Eriksona, který je spojen s biologickým, kulturním a společenským faktorem, který ovlivňuje vývojová stadia jedince. Na jednotlivých stupních vývoje musí člověk vyřešit

¹ JANDOUREK, Jan. *Úvod do sociologie*. Vyd. 2. Praha: Portál, 2009, 231 s. ISBN 978-80-7367-644-5.

psychologický rozpor, který, pokud jej vyřeší, posune dále a získá tzv. ctnost a může dále pokračovat ve svém vývoji.

Erikson definoval 8 psychosociálních stádií, které budou teď níže popsány.

1. **Závislost:**

- a. stádium do prvního roku života, dítě je závislé na matce, otci nebo na jiné pečující osobě o dítě,
- b. v tomto stádiu je psychologická krize brána jako důvěru versus nedůvěru, vyřešením je důvěra a optimismus,
- c. tato fáze má být ukončena, že si dítě vytvoří důvěryhodný vztah s matkou nebo jinou pečující osobou.

2. **Nezávislost:**

- a. je definována do dvou let života, kdy se dítě snaží odpoutat od matky, dítě se chce starat samo o sebe, vzdoruje,
- b. psychosociální krize je spojena s autonomií versus pochybností pokud vyřeší tuto krizi získá sebekontrolu,
- c. když se dítě správně odpoutá, tak se to pozná že začne používat slovíčko JÁ, ale může také nastat, že se od matky neodpoutá, a to je špatně.

3. **Iniciativa:**

- a. je od tří do pěti let života, děti zkouší něco nového, děti jsou veselé, aktivní, pozitivní, dítě, které se neodpoutalo, od matky nebo jiné pečující osoby v předchozím stádiu, tak je agresivní anebo apatické,
- b. musí vyřešit psychologickou krizi, kterou je iniciativa versus pocit viny, přímým vyřešením je účelnost, vlastní aktivita,
- c. dítě se vytváří vztahy k vrstevníkům.

4. Snaživost:

- a. od šesti do deseti roků, vybírá si určitý sport, který bude dělat,
- b. krizí v tomto stádiu je píle versus pocit méněcennosti, vyřešením této krize je zdatnost, a to jak fyzická, tak inteligentní,
- c. dítě, které vyřešilo všechny své předchozí krize je připraveno ke studiu na základní škole, na které se těší a snaží se.

5. Identita:

- a. identita je v období adolescence, což je přibližně od 11-19 let, lidé hledají svou identitu, ale dosáhnou ji pouze lidé, kteří vyřešili všechny předchozí krize, hledají svou fyzickou, sexuální, emoční a sociální identitu,
- b. psychologická krize je v tomto případě identita versus zmatek, vyřešením je celistvá představa o sobě,
- c. pokud jedinec tuto krizi nevyřeší a nedosáhne své identity, tak si nedokáže najít partnera anebo je promiskuitní.

6. Intimita:

- a. zde patří mladí dospělí, přibližně mezi 20-30 lety života, lidé říkají své intimní věci ostatním a vytváří si okruh svých blízkých přátel,
- b. krizí je tady intimita versus izolace a vyřešením je schopnost vytvářet vztahy,
- c. jedinec, který nedosahuje na intimitu, tak není schopen ani žít intimní život.

7. Generativita:

- a. jedná se o starší dospělost, která začíná okolo 30 let, je to vrcholné období dospělosti, dostatek fyzických sil, ekonomicky stabilnější, předávání zkušeností mladší generaci,
- b. psychosociální krize je zde definována jako generativita versus zaujetí sebou, vyřešením této krize je zájem o společnost,
- c. jedinec který nevyřeší krizi, tak žije pouze pro sebe sama a také sám sebe nenávidí.

8. Integrita:

- a. je spojena s pozdním věku, člověk udržuje kontakt s lidmi, žádá je o pomoc, jen když ji doopravdy potřebuje, před smrtí si vyřeší pozůstalost,
- b. krizi v tomto stádiu je integrita versus zoufalství, vyřešením je pocit naplnění a smíření se se smrtí,
- c. ti co nevyřešili krizi, tak žijí v izolaci, pociťují nenávisť, dělají zle ostatním lidem.²

1.3 Vymezení pojmu mládež

V práci je zmiňovaná mládež, výše bylo zmiňovány etapy vývoje lidského jedince, dále bude vymezen pojem mládež. Definice bude v obecném pojetí, ale pro tuto práci je cílová skupina, jedinci, kteří jsou ve vývojovém stádiu adolescenta a mladého dospělého do 26 let. Což je podle Eriksonova rozdělení identita a intimita.

Pro vymezení pojmu mládeže stačí vzít sociologický slovník, kde je mládež definována následovně.:

Termín označující buď nepřesně ohraničenou věkovou skupinu, nebo sociální kategorii, vymezenou specifickými biologickými, psychickými a sociálními znaky.³

Slovem mládež je chápána velká sociální skupina, kterou lze brát, že začíná po ukončení základní školní docházky, což je přibližně od 15 let života, kdy se z dítěte stává pubescent. Horní hranice mládeže je už těžší na definování, a je to spojeno s tím, že je tam přechod k dospělosti, kdy jedinec ukončí svou sociální zralost a bere všechny role dospělého jedince na sebe, např. je finančně samostatný. Většinou se považuje za tuto hranici věk okolo 26-30 roků.⁴ V dalším odstavci si upřesníme jednotlivé charakteristické rysy mládeže.

² ŠIMÍČKOVÁ-ČÍŽKOVÁ, Jitka, Ivana BINAROVÁ, Kamila HOLÁSKOVÁ, Alena PETROVÁ, Irena PLEVOVÁ a Michaela PUGNEROVÁ. *Přehled vývojové psychologie*. 2. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2008, 175 s. ISBN 978-80-244-2141-4.

³ PETRUSEK, Miloslav, Alena VODÁKOVÁ a Hana MAŘÍKOVÁ. *Velký sociologický slovník*. I, A-O. Praha: Karolinum, 1996, 747 s. ISBN 8071843113.

⁴ SMOLÍK, Josef. *Subkultury mládeže: sociologické, psychologické a pedagogické aspekty*. Brno: Mendelova univerzita v Brně, 2017, 277 s. ISBN 978-80-7509-498-8.

1.3.1 Charakteristické rysy mládeže

V různých literaturách se mládež definuje poněkud jinak, liší se například hranicemi od kolika let a do kolika let má být mládež vymezena, ale téměř všechny se shodují v charakteristice mládeže. Jednotlivé charakteristiky budou níže uvedeny.

Základním rysem mládeže je dokončení fyzických změn, které probíhají od puberty. Je to spojené s odpoutáním od rodiny, hledáním svých vlastních hodnot, autorit a připravují se na budoucí povolání, které budou vykonávat. Mládež také prožívá určitý typ krize, který je spojen s dospíváním, a hlavně způsobován, jak rychle se jedinec vyvíjí po biologické, psychické a fyzické stránce. Dospívající jedinec je nucen řešit krizi, která vyplývá z potřeby budování vlastní identity, ale zároveň z potřeby zapadnout do společnosti.⁵

⁵ JANDOUREK, Jan. *Úvod do sociologie*. Vyd. 2. Praha: Portál, 2009, 231 s. ISBN 978-80-7367-644-5.

2 Definování a objasnění mobility

Dalším pojmem, který se objevil v názvu práce je mobilita, tento pojem je důležité vysvětlit, ale především objasnit pojem zahraniční mobilita, také seznámení s historií a na závěr jaké obavy má ze zahraniční mobility mládež. Tyto všechny věci budou uvedeny a objasněny v jednotlivých podkapitolách této kapitoly.

2.1 Vysvětlení pojmu mobilita

Slovo mobilita je používáno téměř každý den, aniž bychom si uvědomovali, co to slovo znamená, proto si vyjasníme základní pojem. Slovník cizích slov vysvětluje slovo mobilita takto: pohyblivost, mobilnost. Vychází z latinského slova mobilis a je ženského rodu a používá se knižně i odborně. Mobilita v jiných částech má trochu jiný význam, například v medicíně a fyziologii je mobilita uváděna jako souhrn pohybů, které jsou prováděny hlavně kosterním svalstvem. Ze sociálního hlediska (sociální mobilita) je pojem vysvětlován jako změna postavení ve společnosti jedince nebo například skupiny. Z pohledu ekonomiky (platební mobilita) znamená míru možnosti přeměny hospodářských statků pohoťové prostředky.⁶

Mobilita ovšem také znamená různé programy, které jsou využívány seniory, pro zlepšení pohybu, anebo studenty, pro cestování. Jak z názvu práce je patrné, tak bude blíže popsána mobilita mládeže, její možnosti a bariéry, financování. Příkladem neznámějšího programu, který podporuje zahraniční mobility je program Erasmus+, tento program bude rozebrán v další kapitole.

2.1.1 Zahraniční mobilita

Pojem mobilita je již vysvětlen, ale zahraniční mobilita ještě ne. Zahraničí je definováno jako území, které se nachází za hranicemi daného státu. Zahraniční mobilitu berme jako pohyb na území, které se nachází za hranicemi České republiky.

Člověk, který má zájem o zahraniční mobilitu by si měl nejdříve nastudovat pravidla, která se dodržují na území státu, do kterého se rozhodl odjet. Pokud nebude dodržovat pravidla a bude je, i nevědomky, porušovat, tak se může dostat do problému a může skončit i ve vězení. V další podkapitole bude připomenuta historie zahraničních mobilit.

⁶ KRAUS, Jiří a Věra PETRÁČKOVÁ. *Akademický slovník cizích slov*. Praha: Academia, 1995, 834 s. ISBN 8020006079.

2.2 Historie zahraniční mobility

Mobilita do zahraničí je tady téměř od začátku lidstva. Bez pohybu studentů a také vědců by se nerozšiřovaly vědomosti a vědění, které v dané době byly. Avšak tyto pohyby se v průběhu let měnily, někdy nebyly zcela dobrovolné a jindy zase země „soupeřily“ o vědce, aby je přilákaly k sobě. Kupříkladu 20. století v období 2. světové války, tak odchody studentů a vědců byly způsoby situací v dané zemi, a to hlavně kvůli politiky daného státu, příkladem je nacistické Německo a bolševické Rusko. V dnešní době spíše státy spolu soupeří o vědce, ale ne vojensky, ale lepšími podmínky pro výzkum, lepší životní situací a možnostmi. Tomuto procesu se říká brain drain, což z anglického překladu znamená odliv mozků.

Již jsme si uvedli, že mobilita je tady skoro od začátku civilizace a v této dlouhé historii mobility se odráží společensky-politické změny. Zlatým věkem zahraniční mobility můžeme chápat období středověku, renesance, a také z části osvícenství. Peter Burke uvádí tzv. republiku učenců, která existuje bez ohledu hranice daného státu.⁷

Později s rozvojem států a s vzrůstajícím důrazem na národnost se zahraniční mobilita snižuje a v některých státech se dokonce zakazuje. Ve 20. století je už ve větší míře zájem o mezinárodní spolupráci. Ta byla ovšem směřovaná a motivovaná ideologií a politikou, což bylo zase podporováno pouze v některých státech. Pro český národ to po roce 1948 znamenalo, protože bylo součástí sovětského bloku, že český student mohl studovat pouze v zemích, které byly také součástí východního bloku. Tuto možnost ale měli pouze studenti, kteří byli spřátelení s tehdejším politickým režimem. Na druhé straně do českých zemích přicházeli studenti z zemích, které byly orientované na socialismus.⁸

Další kapitola bude bližším seznámením bariér zahraniční mobility, které studenti mají. Proč se bojí navštívit cizí zemi a z čeho mají největší strach.

2.3 Strach a bariéry ze zahraniční mobility

Jsou také jedinci z kruhu mládeže, kteří mají obavy ze zahraniční mobility. Překážky, které studenti mají spojené se zahraniční mobilitou byly vypracované v empirickém studiu, centra pro studia vysokého školství.

⁷ BURKE, Peter. *Společnost a vědění*. II, Od Encyklopedie k Wikipedii. Přeložil Martin POKORNÝ. Praha: Karolinum, 2013, 405 s. Limes. ISBN 978-80-246-2046-6.

⁸ URBÁŠEK, Pavel. *Vysokoškolský vzdělávací systém v letech tzv. normalizace*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2008, 234 s. ISBN 978-80-244-1879-7.

V této studii bylo uvedeno 14 překážek, ze kterých si studenti vybírali. Nemohli zvolit jinou bariéru, kromě uvedených. Odloučení od partnera, dětí nebo přátel bylo největší překážkou pro 33,5 % na pomyslném druhém místě byly další finanční náklady spojené se zahraniční mobilitou, které byly největší překážkou pro 25,8 %. V tomto výzkumu uvedlo 22,3 % respondentů za největší bariéru nedostačující znalost cizího jazyka. S nedostatek osobního odhodlání pro využití zahraniční mobility odpovědělo v dotazníku 17,3 % osob.

Také u studijních oborů jsou rozdíly v bariérách. Nejméně využívají zahraničních mobilit studenti pedagogických oborů a opakem jsou studenti z řad uměleckých oborů a studenti práv, kteří ve velké míře využívají zahraničních mobilit.

V další části této studie uvedli, že studenti za nejmenší překážku považují ztrátu sociálních výhod, tuto možnost zvolilo 37,8 % dotazovaných. Malý přínos pro studium v České republice uvedlo jako žádnou překážku 26,6 % studentů.⁹

V praktické části této práce bude také uvedeno, proč studenti nevyužili zahraniční mobility s programem Erasmus+, kde bylo na výběr z menšího počtu možností, ale byla tady také uvedena možnost jiné odpovědi, kde studenti mohli napsat vlastní odpověď.

⁹ Internacionalizace vysokého školství: Zahraniční mobilita studentů v ČR z pohledu výzkumu Eurostudent IV. *ORBIS SCHOLAE* [online]. 2015, 9(1), 29-54 [cit. 2019-04-16]. DOI: 10.14712/23363177.2015.71. ISSN 2336-3177. Dostupné z: <http://www.karolinum.cz/doi/10.14712/23363177.2015.71>

3 Program Evropské unie na podporu zahraničních mobilit, Erasmus

Nejznámějším programem, který se využívá na podporu zahraniční se jmenuje Erasmus, V této kapitole bude rozebrán program Erasmus+, seznámení s historií tohoto programu, jak se vyvíjel v českých zemích, co znamenala změna v názvu programu z Erasmus na Erasmus+ a jaké jsou podmínky pro využití tohoto programu EU.

3.1 Základní popis programu

Erasmus je programem Evropské unie, který především podporuje mobilitu studentů vysokých škol do zahraničí. Tento program se hlavně zabývá studiem v zahraničí, což umožňuje účastníkům Erasmu lepší podmínky pro budoucnost, zdokonalení se v cizím jazyce. Mládež, která program využije bude mít lepší uplatnění na trhu práce, získá dostatek sebedůvěry, stane se nezávislou. Seznámí se s novou kulturou, krajinu, a poznají nové přátele a získají spoustu zážitků, které je velice obohatí. Zahraniční studium je pro mnohé jednou z největších, a také nejlepších zkušeností.

Tento program je součástí programu celoživotního učení, Lifelong Learning Programme (LLP), který je také součástí EU. Erasmus neslouží pouze vysokoškolským studentům, ale také je určen pro pedagogy a univerzitní pracovníky, kteří mohou také mít možnost studia v zahraničí, anebo také praktické stáže. Dokonce i některé střední školy, dále jen SŠ, mohou být do programu zapojeny. Rok 2014 byl změnou pro Erasmus, který se přejmenoval na Erasmus+, další podrobnosti o této změně budou rozebrány dále v textu.¹⁰

3.2 Seznámení s historií Erasmu

Od června roku 1987 byl Erasmus schválen a už v tomto roce jej absolvovalo okolo 3200 studentů. V prvním roce se do programu zapojilo celkem 11 zemí (Belgie, Dánsko, Francie, Irsko, Itálie, Německo, Nizozemsko, Portugalsko, Řecko, Spojené království Velké Británie a Severního Irsku a Španělsko). Po osmi letech se program stal součástí jiného programu EU, který se jmenoval Sokrates. Program Sokrates byl zaměřen na edukaci. Zahraniční mobility se postupem let rozšiřovaly, a také se staly otevřenými pro akademické pracovníky. Začaly být podporovány projekty, které byly založeny na mezinárodní spolupráci.

¹⁰ EF: *Erasmus, EF průvodce Erasmem*[online]. Praha: EF Education First s. r. o, 2019 [cit. 2019-04-16]. Dostupné z: <https://www.ef-czech.cz/erasmus/>

Během několika let se do tohoto programu zapojily všechny země, které jsou v Evropské unii. V současnosti jsou také zapojeny země, které v EU nejsou, jako například Turecko, Norsko a Island.

Svůj název získal tento program po teologovi, mysliteli, a především po předním evropském humanistovi Erasmu Desiderius Rotterdamském, který se narodil v roce 1466 v Rotterdamu (Holandsko), ale svým vlastním jménem byl Gerrit Gerritszoon. Jelikož Holandsko, patřilo v té době mezi velice vyspělé země Evropy, tak díky tomuto studoval Erasmus kvalitní církevní školy. Od roku 1487 se stal augustiniánem, kdy vstoupil do tohoto řádu. I když na roky strávené v klášteře vzpomínal spíše kriticky, tak nikdy nepopřel, že zde našel své antické vzory a seznámil se zde se studiem filozofie a teologie, těmto oborům poté zasvětil celý svůj život. V roce 1493 našel dostatek finančních prostředků a mohl se vydat studovat na Sorbonnu. Na této škole získal doktorát z teologie a do této doby také spadají jeho první literární kousky. Po studiu cestoval téměř po celé Evropě, kde se seznámil se spoustou humanistických učenců, také filozofů a poznal mnoho nových přátel. A proto se po tomto významném humanistovi jmenuje program na podporu zahraničních mobilit.¹¹

3.3 Vývoj programu v České republice

Česká republika se do tohoto programu zapojila v roce 1997 a první pedagogové a studenti jej využili hned akademickém roce, který následoval. Jednalo se o akademický rok 1998-1999, v tomto roce Erasmus využilo okolo 360 akademických pracovníků a 879 studentů vysokých škol.

Každým rokem se zájem o studium v zahraničí zvyšoval, ale podle statistik z akademických roků 2014/2015 a 2017/2018, nastává u studentů, ale u pedagogů je nárůst. V loňském akademickém roce, 2017/2018 využilo zahraniční mobilitu 7176 studentů a 3340 akademických pracovníků.¹²

Do tohoto programu se nezapojují pouze státní vysoké školy, ale také vysoké školy soukromé, vyšší odborné školy a konzervatoře. Většina dotací na zahraniční mobilitu programu Erasmus+ jde z fondů EU, ale také z rozpočtu Ministerstva školství mládeže a tělovýchovy,

¹¹ *Osobnosti.cz: Erasmus Rotterdamský* [online]. Praha: tiscali.cz, 2019 [cit. 2019-04-16]. Dostupné z: <https://www.spisovatele.cz/erasmus-rotterdamsky>

¹² *Erasmus+: Projekty mobility osob: statistika* [online]. Praha, 2019 [cit. 2019-04-16]. Dostupné z: <https://www.naerasmusplus.cz/cz/mobilita-osob-vysokoskolske-vzdelavani/statistiky/>

dále jen MŠMT, Náklady jsou spjaty se studiem nebo vědeckou činností na školách, které jsou partnerskými neboli zapojeny do programu. Všechny vyjmenované typy školy mají nárok na dotace z fondů EU.

3.4 Popsání současného programu EU na podporu zahraničních mobilit, Erasmus+

Program Erasmus se změnil v roce 2014, kdy bylo schváleno financování tohoto programu na roky 2014-2020. Částka vymezená na podporu zahraničních mobility v rámci EU byla schválena ve výši téměř 15 miliard EUR. Tato změna se netýkala pouze přidáním znaménka +, ale je spojena se změnami, které budou popsány dále v textu.

3.4.1 základní informace o Erasmu+

Program Erasmus+ si dává za cíl pozdvihnout kvalitu a přiměřenou kvalifikací. Z celkové částky, která byla schválena pro tento program, tak dvě třetiny jsou určené pro stipendia pro více než čtyři miliónů účastníků, kteří jej využijí za účelem studia, práce a odborné přípravy v zahraničí. Oproti období 2007-2013 se jedná o nárůst o 1,3 milióny jedinců všech zemí, které jsou do programy zapojeny. Cílem programu je modernizace vzdělání, odborné přípravy a podpory inovací.¹³

Na 3 klíčové akce je rozdělen Erasmus+:

- KA 1 – Vzdělávací mobilita jednotlivců:
 - podporuje projekty mobilit ve vzdělávání, odborné přípravě.
- KA 2 – Spolupráce na inovacích a výměna osvědčených postupů:
 - podpoří strategické partnerství ve vzdělávání a odborné přípravě.
- KA 3 – Podpora politických reforem:
 - Realizace projektů dialogů mládeže.¹⁴

¹³ Erasmus+: *Projekty mobility osob* [online]. Praha: DZS.CZ, 2019 [cit. 2019-04-16]. Dostupné z: <https://www.naerasmusplus.cz/cz/projekty-mobility-osob/>

¹⁴ EUROPEAN COMMISSION. *EUROPEAN COMMISSION* [online]. [cit. 2019-04-11]. Dostupné z: https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/programme-guide/part-b/three-key-actions_en

3.4.2 Rozdíly mezi programem Erasmus a Erasmus+

V této podkapitole jsem vycházel z diplomové práce Masarykovy univerzity, kde tato práce byla vypracována pro zjištění rozdílů mezi programem Erasmus a Erasmus+, byla vedena formou rozhovorů s koordinátory na různých univerzitách.

Základním a hlavním rozdílem, který ztraktivnil program Erasmus+, je že studenti mohou využít program více než jednou během svého studia. Další zlepšením je zavedení socio-ekonomického stipendia, který pomůže studentům z určité skupiny, tím pádem je pro ně daleko přístupnější, anebo se jedná o navýšení měsíčního stipendia do určitých zemí.

Větší možnosti na využívání programu umožňuje studentům více flexibility. Tento fakt umožňuje více prostoru pro manévrování s uskutečněním zahraniční mobility v průběhu celého studia na škole, která je pro daného jedince mateřskou, jelikož musí dbát na splnění svých povinností a řádného ukončení studia.

Evropská komise slibovala zjednodušení administrativy spojené s programem, což se bohužel neuskutečnilo. Zavedená aplikace pro zjednodušení mobility, Mobility Tool, nebyla podle dotazovaných dostatečně otestována, aby mohla zjednodušovat práci.

Také je v práci zmiňováno, co by chtěli koordinátoři zahraničních mobility zachovat z předchozího období Erasmu. Například by rádi zachovali databázi závěrečných zpráv na národní úrovni, a to z toho důvodu, aby studenti, kteří budou chtít vyjet s programem, mohli zjistit zkušenosti, které si účastník dovezl.¹⁵

3.5 Podmínky přijetí na Erasmus+

Kdo může vycestovat do zahraničí, jsme si uváděli, ale pro připomenutí. Vycestovat s programem Erasmus+ na studijní pobyt anebo na praktickou stáž můžou studenti, kteří jsou zapsáni buď do bakalářského, magisterského nebo doktorského studia na VŠ, ale také to můžou být studenti z VOŠ, ale tato škola musí být zapojena do programu.

Student může studovat jak prezenční, tak kombinovanou nebo dokonce i distanční formu studia, ale musí být zapsán ke studiu během celého pobytu anebo stáže, to ovšem neplatí

1. ¹⁵ LUCIE, Šprochová. *Participace českých vysokých škol na mezinárodní výměně studentů - Srovnání programů Erasmus a Erasmus+* [online]. Brno, 2017 [cit. 2019-04-16]. Dostupné z: https://is.muni.cz/th/n5fru/Participace_ceskych_vysokych_skol_na_mezinarodni_vymene_studentu-Srovnani_programu_Erasmus_a_Erasmus_-Sprochova.pdf. Diplomová magisterská práce. Masarykova univerzita. Vedoucí práce Prof. PhDr. Vít Hloušek, Ph.D.

pro absolventské stáže, které Erasmus+ také nabízí. Studenti, kteří chtějí využít program, musí být zapsáni ve druhém ročníku bakalářského studia nebo pětiletého magisterského. Změna nastává u studentů, kteří vyjíždějí na praktickou stáž, tu mohou vykonávat v jakémkoliv ročníku studia na VŠ nebo VOŠ.

Student, který chce vycestovat do zahraničí, musí být řádně vybrán výběrovým řízením, které vyhlašují buď jednotlivé katedry nebo fakulty na jednotlivých školách. Tyto podmínky, na vycestování, jsou zcela v kompetenci dané školy. Vysoké školy samostatně sestavují podmínky a požadavky, pro uchazeče o studijní pobyt a také vypisují termíny výběrového řízení. Takže studenti, kteří mají zájem využít Erasmus+ by se měli informovat na zahraničním oddělení konkrétní školy, fakulty.¹⁶

¹⁶ *Nazkušenu.cz: studijní pobyty v rámci programu Erasmus* [online]. Praha: gdi, 2019 [cit. 2019-04-16]. Dostupné z: <https://www.nazkusenou.cz/studijni-pobyt-v-ramci-programu-erasmus-a32.html>

4 Definování financování a jeho zdroje

Poslední kapitolou, která bude v teoretické části je financování zahraničních mobilit. Nejprve bude ukázáno financování z obecného hlediska, jak probíhá ve firmách a poté bude popsáno, jakým způsobem je financován program EU, Erasmus+.

Financování je především spojené s právnickou osobou neboli firmou. Proto bude ukázáno financování, jak probíhá ve firmách a také zdroje financování, které obsahuje

Každý člověk by měl mít přehled co se financí týče, aby se nezadlužil a poté měl finanční problémy, protože si to špatně vypočítal. Už na základních školách probíhá výuka předmětu, finanční gramotnost, kde se žáci seznamují s jednotlivými pojmy, které se nacházejí v této problematice, takže už od základní školy by měla mít mládež základní přehled. V největší míře je rodina ta, která dává příklady ohledně financování.

Lidé, kteří chtějí pomoci s financemi si najímají finanční poradce, kteří mají zkušenosti, a jsou ve většině případech kvalifikovaní, aby uměli hospodařit s penězi a vysvětlili lidem, jaké mají mít pojištění, nebo do čeho investovat anebo vybrat správnou hypotéku. Na trhu jsou také firmy, které nabízejí finanční poradenství.

4.1 Financování a jeho definice

Aby byl správně chápán pojem financování a mohlo se s tímto pojmem v dalších částech pracovat, musí být nejdříve správně definován.

Pojmem financování rozumíme: *získávání finančních zdrojů, obecněji kapitálu ve všech jeho formách, a jejich použití k obstarání potřebných statků a k úhradě výdajů na činnost podniku.*¹⁷

Finanční management neboli finanční řízení patří mezi hlavní složky řízení podniku. Má dva základní cíle a ty jsou: růst tržní hodnoty podniku a průběžné platební schopnosti. Mezi jeho hlavní cíle patří:

- Získávání kapitálu, a to jak pro běžné potřeby, tak mimořádné a musí rozhodovat o jeho struktuře a jiných změnách,

¹⁷ SYNEK, Miloslav, prof., Ing., CSc. *Manažerská ekonomika: 5., aktualizované a doplněné vydání*. Páté vydání. Praha: Grada Publishing, 2011, s. 330. ISBN 978-80-247-3494-1.

- rozhodování o umístění kapitálu, zda bude kapitál vkládán do nových technologií nebo se bude vracet investorům atd.,
- rozhodování o rozdělení zisku, zda zisk opět vložit do podniku a takzvaně ho reinvestovat anebo jej rozdělit ve formě dividend, ale to se týká akciových společností,
- a posledním úkolem je prognóza, plánování, analýza, kontrola a řízení hospodářské stránky podniku.

Finanční řízení má na starost většinou finanční ředitel, manažer, který má pod sebou celé finanční oddělení, ve kterém jsou další manažeři. Také to může mít na starost hlavní účetní, což bývá případ menších firem a u těch malých firem to má na starost buď sám majitel firmy anebo hospodář, pokladník.

Financování v podniku a vše co s ním spojeno je ovlivněno dvěma faktory. Jedním z nich je faktor času a druhým je faktor rizik. Faktor času je založen na rozhodnutí o budoucím toku peněz, což znamená, že když uvádíme nějaký nový výrobek na trh, tak se nám dočasně sníží výnosnost. Musíme si dobře vypočítat, kdy se nám vrátí naše investice. Faktor rizik, je poněkud složitější, protože rizik, které nás ovlivňují je více. Máme několik variant, ze které vybíráme jen jednu. Varianta s největším ziskem má také nejvíce rizik, a naopak varianta s nejmenším ziskem má zase nejméně rizik. Může nastat také situace, že podnik přijde o všechny investice, které byly do dané varianty vloženy. Rizik je několik, jak již bylo uvedeno, ale mezi základní rozdělení patří rozdělení na vnější a vnitřní, kdy vnější jsou ovlivněny situacemi mimo firmu, např. přírodní katastrofy, inflace anebo hospodářská krize, kdežto vnitřní jsou způsobené děním uvnitř podniku, např. špatný odhad situace na trhu, nízká poptávka.

Existují všeobecná pravidla pro finanční rozhodování, kterými se řídí zkušení investoři nebo finanční manažeři.

- *Preferuje se vždy větší výnos před výnosem menším,*
- *preferuje se vždy menší riziko před rizikem vyšším,*
- *za větší riziko se požaduje větší výnos,*
- *preferují se peníze obdržení dříve před stejnou částkou peněz obdrženou později,*

- *motivací investování do určité akce je očekáváno většího výnosu, než by přineslo investování do jiné akce, ovšem s přihlédnutím k míře rizika,*
- *motivací veškerého investování je zvětšení majetku, což není úplně přesné, proto se používá výraz cash flow, neboli zisk.¹⁸*

Jsou dva typy rozhodování, a to je buď operativní nebo strategické. Operativní, je to rozhodování, které je krátkodobé, neváže na sebe tolik financí a nijak nám nezmění činnost podniku. Jedná se například o nákup nového stroje. Opakem je strategické rozhodování, které je dlouhodobé a váže na sebe více financí, a proto je dobré, aby byl plán pořádně promyšlen. Toto rozhodování je spojeno s velkým rizikem, ale také s velkým ziskem. Pokud se stane rozhodnutí chybným, tak může vést k bankrotu firmy.

Když si toto rozhodování převedeme na jedince, tak můžeme říct, že operativní rozhodování záleží na tom, že pojedje jedinec o víkend na výlet, podle svých možností a dostupnosti, kdežto strategické rozhodování je spojeno s delším plánováním, a to je například spojeno s rodinnou dovolenou v zahraničí. Rodina si musí dobře vypočítat, jaké jsou jejich možnosti na cestování, zda si dovolenou zvládnou financovat sami anebo je zapotřebí půjčky od banky.

4.2 Druhy financování

Druhy financování rozdělujeme podle několika hledisek, které se běžně používají. Těmi hledisky jsou:

- **Pravidelnost financování:**
 - Běžné financování
 - Jedná se o financování, které je spojeno s běžnými výklady na provoz podniku.
 - Mimořádné financování
 - Je spojeno se založením, rozšířením, likvidací podniku. Také při slučování podniků anebo při financování projektů, které nejsou závislé na současném podnikání.

¹⁸ SYNEK, Miloslav, prof., Ing., CSc. *Manažerská ekonomika: 5., aktualizované a doplněné vydání*. Páté vydání. Praha: Grada Publishing, 2011, s. 331-332. ISBN 978-80-247-3494-1.

- **Původem finančních prostředků:**

- Vlastním kapitálem
 - Jsou to vklady majitelů a emise akcií.
- Cizím kapitálem
 - Cizí kapitál je chápán jako úvěr od banky nebo zálohy odběratelů.
- Samofinancování
 - Samofinancováním rozumíme, kdy operujeme s vlastním čistým ziskem, odpisy anebo financování z rezervních fondů.

- **Podle doby:**

- Dlouhodobé
 - V dlouhodobém financování je pracováno s vlastním kapitálem, dlouhodobými úvěry anebo také dluhopisy.
- Krátkodobé
 - V krátkodobém financování jsou zdrojem například nevyplacené mzdy zaměstnancům, krátkodobé úvěry a také neodvedené daně.

4.3 Financování programu EU, Erasmus+

Co se týká financování tohoto programu, jak bylo zmíněno již v kapitole 3, že tento program je financován z evropských fondů a také z MŠMT. Student, který se dostal přes výběrové řízení a je s ním sepsána smlouva má nárok na stipendium, kterým se chápe příspěvek na zvýšené životní náklady, které jsou spojeny s pobytem v zahraničí.

Jak již bylo zmiňováno v textu, rozpočet na podporu zahraničních mobilit na roky 2014-2020 disponuje přesně 14,7 miliardy EUR, což je přibližně 370 miliard korun českých. Ministerstvo školství mládeže a tělovýchovy přispívá na podporu programu částkou 86 800 Kč. (Rozpočet MŠMT)

4.3.1 Stipendia pro podporu zahraniční mobility

Stipendia jsou rozdělena do tří skupin, a to podle států, do kterých student cestuje a také jsou rozděleny, zda se jedná o zahraniční stáž anebo studijní pobyt. U zahraniční stáže je vždy o 150 euro na měsíc více. Ovšem je tady podmínka, že je student povinen dovést kredity, které mu byly stanoveny, a také musí být v zemi, kterou si vybral, dobu, kterou předtím nahlásil. Pokud tak neučiní, tak musí vrátit částečnou anebo celkovou částku, která mu byla přidělena za stipendia.

Na začátku účastník nahlásí, od kdy do kdy bude chtít pobývat v dané zemi a na dané univerzitě. Je mu vypočtena částka, podle skupiny, ve které se daná země nachází, která se mu zašle na účet. Jedná se vždy o částku, která je vypočtena pro celou délku pobytu. Záleží už na jednotlivém člověku, na jaký účel finance využije, zda stipendium pokryje jen náklady spojené s cestou do dané země, nebo ubytování anebo stipendium pokryje celkový pobyt.¹⁹

¹⁹ *Evropská komise: Financování z programu Erasmus+ [online]. Praha: ec. europa, 2019 [cit. 2019-04-16]. Dostupné z: https://ec.europa.eu/info/education/set-projects-education-and-training/erasmus-funding-programme_cs*

Praktická část

5 Zjištění způsobů financování zahraničních mobilit mládeže

Teoretická část práce byla zaměřena na objasnění a definování základních pojmů, které v práci byly použity. Praktická část práce je zaměřena na zjištění, jakým způsobem si mládež financuje své zahraniční mobility. Ovšem tento cíl práce je ještě navíc rozšířen o zjištění, jak mládež využívá zahraničních mobilit.

5.1 Metoda a realizace výzkumu

Ve výzkumu byla zvolena kvantitativní metoda šetření, prostřednictvím dotazníku. Tento dotazník byl v elektronické podobě vyvěšen na facebookový profil, kde byli vyzváni studenti z vysokých škol, aby jej vyplnili. Dále byl dotazník pomocí e-mailu odeslán ředitelům středních škol, kde byli opět požádáni o vyplnění dotazníku svými studenty. Pouze ředitel z jedné školy na tento e-mail reagoval a vysvětlil, že jej studenti nemohou vyplnit, jelikož je projekt Erasmus+ na jeho škole prvním rokem a studenti nemají ještě dostatek zkušeností. V poslední řadě byl dotazník dán na vyplnění lidem z blízkého okolí, o kterých bylo známo, že již využili Erasmus+ a mají s tímto projektem bohaté zkušenosti.

5.2 Cíl práce a stanovení výzkumných otázek

Cíl celé práce byl rozdělen do čtyř výzkumných otázek, na které bude odpovězeno v dalších částech práce.

- 1) Jak mládež využívá zahraničních studijních mobilit s programem EU, Erasmus+?
- 2) Jak využívá mládež zahraničních mobilit mimo Erasmus+?
- 3) Jakým způsobem si mládež financuje zahraniční mobility?
- 4) Podle jakých kritérií si mládež vybírá zahraniční mobility?

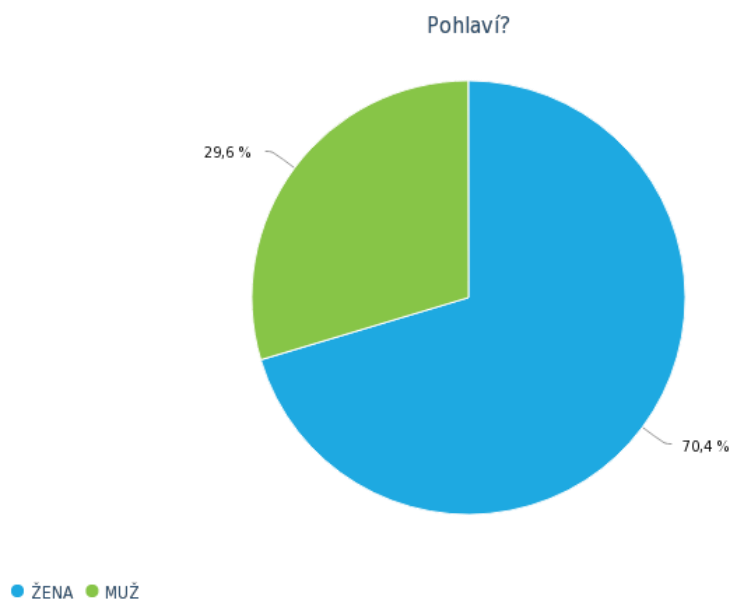
Jednotlivé výzkumné otázky mají své podotázky, které byly položeny respondentům pomocí dotazníku, který obsahoval 20 otázek. První čtyři otázky jsou orientační a jsou zaměřeny na pohlaví, věk, jaký typ školy studují a jestli mají zájem o cestování. První výzkumná otázka je rozebrána v dotazníkových otázkách 5-8 a 12, druhá otázka je rozdělena do čtyř otázek v dotazníku, které mají čísla 13-16, třetí otázka ve výzkumu je rozdělena v otázkách 9-1 a 17-18 a poslední, čtvrtá otázka je rozložena na otázky číslo 19 a 20.

5.3 Výzkumný vzorek

Výzkumným vzorkem této práce byla mládež, která byla definována v teoretické části práce. Mládež, která je určena pro tento výzkum je věku od 15 do 26 let. Jedná se o studenty SŠ, VOŠ a VŠ. Výzkumu se aktivně účastnilo 163 studentů, ale jeden z těchto respondentů nesplňoval kritérium věku, tudíž musel být vyřazen. Studentů ze středních škol byl stejný počet jako studentů z vysokých škol, takže 81 a z těchto 81 vysokoškolských studentů pouze 3 studovali na VOŠ. Větší část odpovědí bylo od žen, 114 odpovědí, kdežto mužů se zúčastnilo pouze 48.

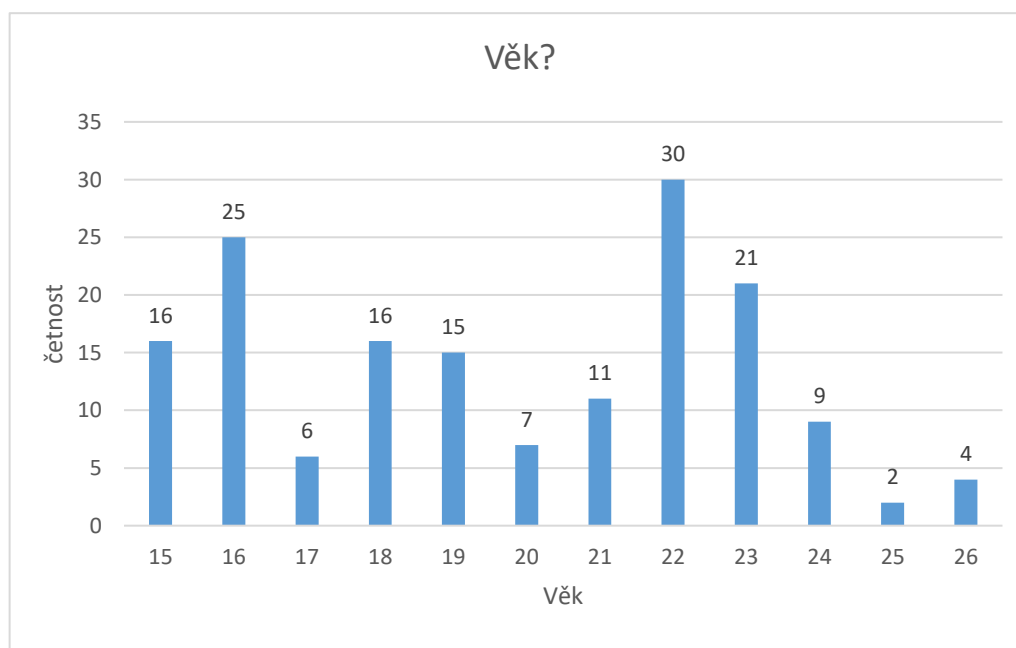
5.4 Vyhodnocení dotazníku

První otázku v dotazníku, která byla obecně položena, bylo pohlaví respondentů. Dotázaných respondentů, kteří se aktivně podíleli na vyplnění dotazníku bylo 162, z toho bylo 70,4 % žen a 29,6 % mužů.

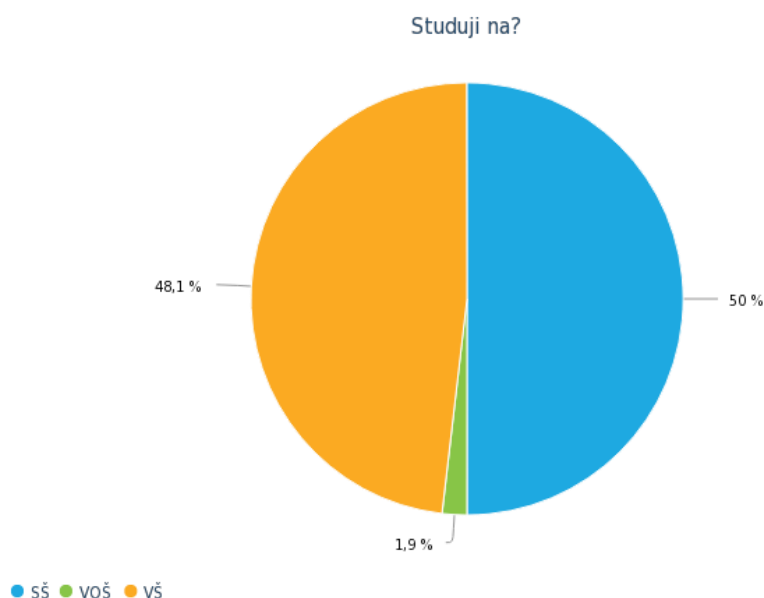
Graf 1 – Vyhodnocení první otázky.: Pohlaví? (vlastní zdroj)

Druhou obecnou otázkou bylo zjištění věku u odpovídajících. Největší zastoupení měli lidé ve věku 22 let. Těchto lidí, kteří vyplnili dotazník, bylo rovných 30. Druhá velká skupina odpovídajících byla ve věku 16 ti let, která byla zastoupena s počtem 25 odpovědí. Nejmenší počet lidí bylo ve věku 25 let.

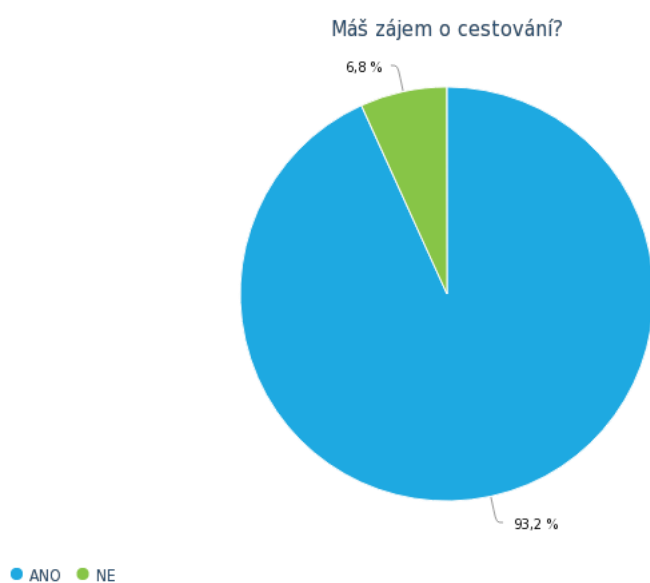
Graf 2 – Vyhodnocení druhé otázky.: Věk? (vlastní zdroj)

Třetí obecná otázka byla zaměřena na typ školy, kterou respondenti navštěvují. Jelikož již na středních školách mohou využívat zahraničních mobilit. Počet studentů studujících na středních školách byl roven počtu studentů studujících na vysokých školách. Vysokoškolských respondentů bylo 48,1 % z celkového počtu 162 odpovědí a 1,9 % bylo odpovědí z vyšších odborných škol a 50 % bylo studentů středních škol.

Graf 3 – Vyhodnocení třetí otázky.: Studují na? (vlastní zdroj)

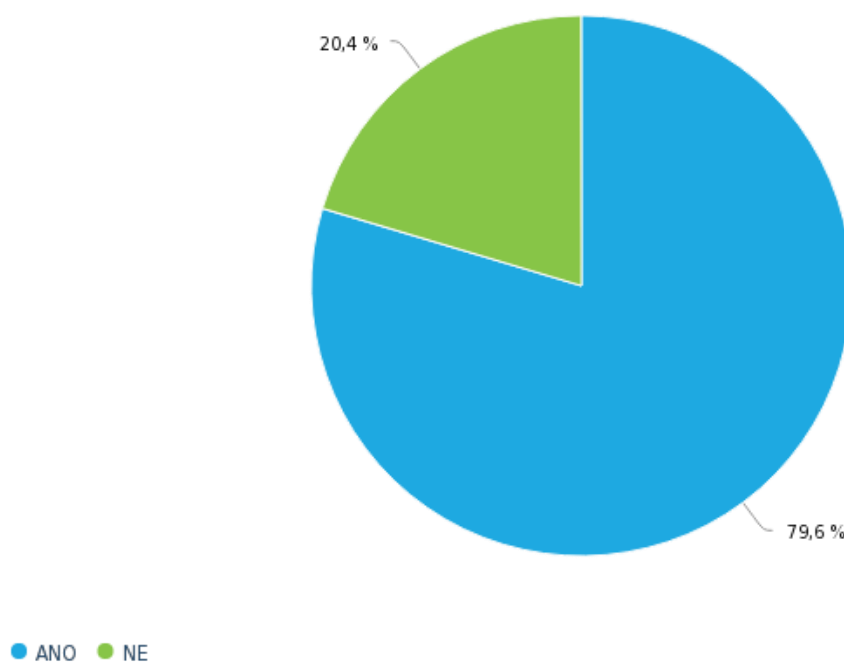
Poslední informativní otázka byla zaměřena na to, zda má mládež zájem o cestování, Výsledky dopadly podle očekávání, a to že studenti mají zájem. 93,2 % dotazovaných odpovědělo, že mají zájem a 6,8 % nemá zájem o cestování, což je 11 lidí z celkového počtu 162.

Graf 4 – Vyhodnocení čtvrté otázky.: Máš zájem o cestování? (vlastní zdroj)

Pátá dotazníková otázka byla již otázkou, která se týkala první výzkumné otázky. Otázka zněla: *Slyšel jsi o programu EU na podporu zahraničních mobilit, Erasmus+?* Tato otázka je tzv. filtrační, kdy je vyhodnocení otázky důležité pro vyhodnocení dalších otázek, které se týkají programu Erasmus+, proto pokud byla odpověď negativní, tak byla odpovídajícímu předložena otázka číslo 13, která se týkala dalších možností na využití zahraničních mobilit. Pozitivní odpověď, tedy i znalost programu Erasmus+, byla u 79,6 %. Negativně odpovědělo 20,4 % studentů, což odpovídalo 33 odpovědím, z toho bylo 22 studentů středních škol a 11 studentů vysokých škol. Tato bilance negativních odpovědí by mohla být způsobena nezapojením některých středních škol do programu.

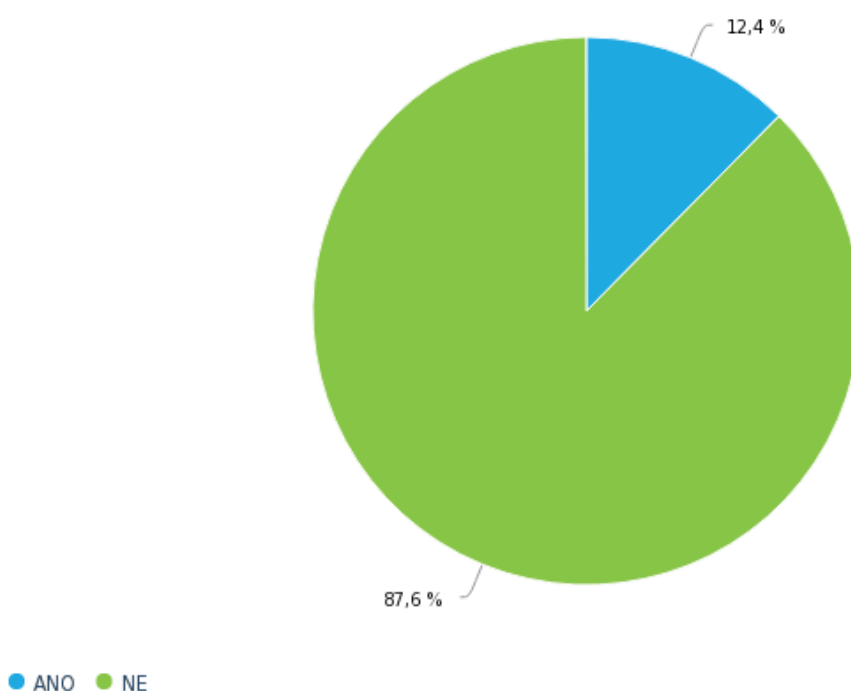
Slyšel jsi o programu EU na podporu zahraničních mobilit, Erasmus+?

Graf 5 – Vyhodnocení páté otázky.: *Slyšel jsi o programu EU na podporu zahraničních mobilit, Erasmus+?* (vlastní zdroj)

Šestou otázku zodpovídali pouze lidé, kteří měli pojem o programu Erasmus+. Počet těchto lidí byl 129. Velkým překvapením bylo zjištění, že odpověděli byly v 87,6 % negativní a pouze v 12,4 % pozitivní, což znamená, že program využilo z dotazovaných pouze 16 studentů. Z tohoto počtu bylo 5 studentů ze středních škol a 11 z vysokých škol. Tato otázka patří mezi filtrační otázky. Respondenti, kteří odpověděli záporně, tak poté odpovídali na osmou otázku v dotazníku. Naopak studenti, kteří vybrali za svou odpověď ano, tak odpovídali na otázku číslo 7.

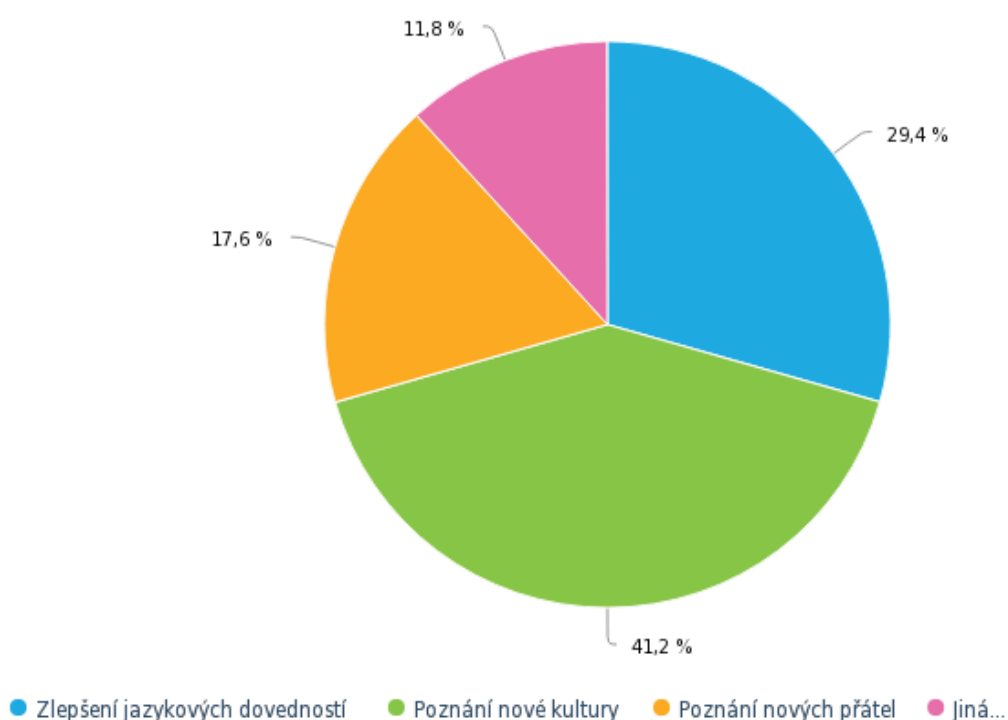
Vycestoval jsi někdy s programem Erasmus+?

Graf 6 –Vyhodnocení šesté otázky.: Vycestoval jsi někdy s programem Erasmus+?
(vlastní zdroj)

Jaká byla motivace pro mládež na využití programu Erasmus+, to byla sedmá otázka v dotazníku. Na tuto otázku odpovídali pouze respondenti, kteří kladně odpověděli na předchozí otázku. Což bylo 16 lidí. Odpovědi na otázku byly dané. Dotazovaní si mohli vybrat z následujících odpovědí: zlepšení jazykových dovedností, tuto možnost zvolilo 5 lidí. Poznání nové kultury, což bylo nejčastější odpovědí a vybralo si ji 7 odpovídajících. Poznání nových přátel, zvolili pouze dva respondenti a poslední možností bylo jiná, kterou zvolili dva studenti. Jeden z nich uvedl jako odpověď: všechny z možností, a druhá odpověď byla: zjistit, zda se péče či postupy v rámci zdravotnictví mění v jiné zemi a zlepšit se ve své profesi.

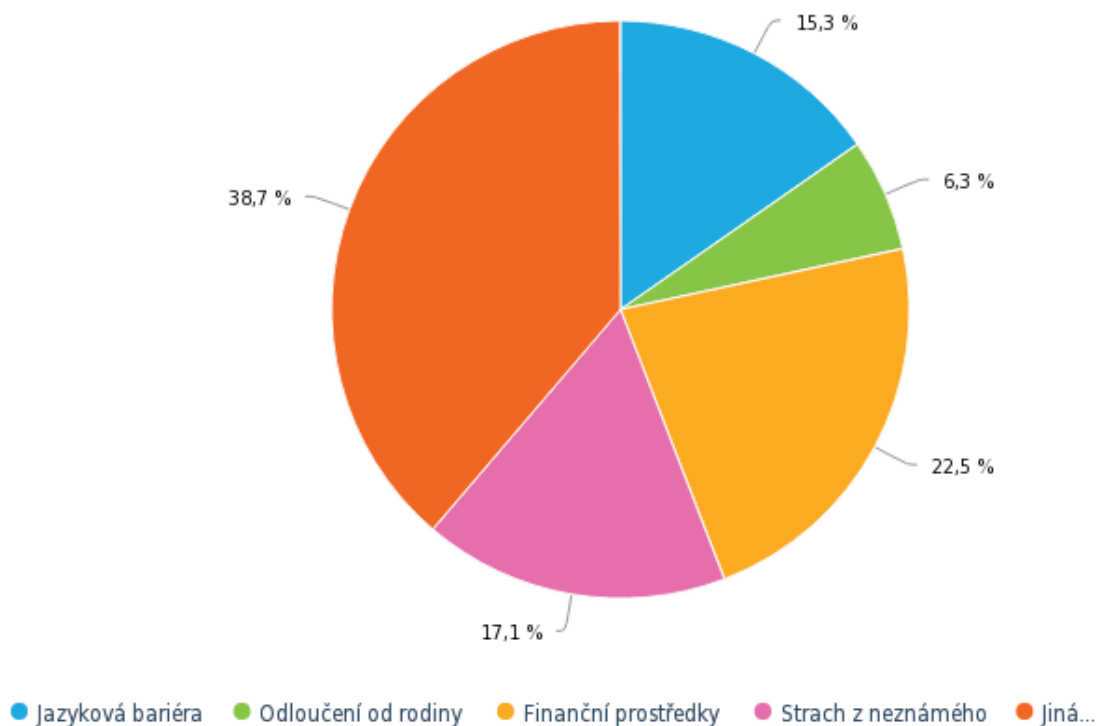
Pokud ANO, co pro tebe bylo hlavní motivací?

Graf 7 – Vyhodnocení sedmé otázky: Pokud ANO, co pro tebe bylo hlavní motivací?
(vlastní zdroj)

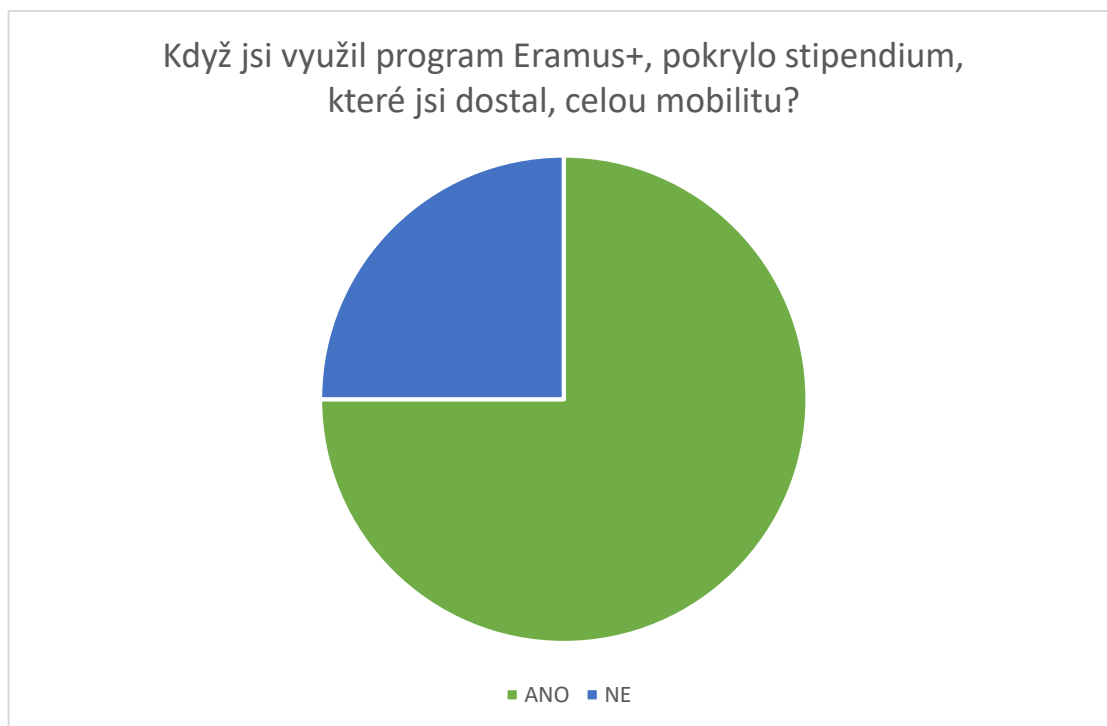
Osmou otázku zodpovídali lidé, kteří nevyužili program Erasmus+, těchto respondentů bylo 113. Otázka byla, z jakých důvodů nevyužili program Erasmus+. Odpovědi byly pevně dány, ale byla také možnost jiná. Tuto možnost využili 38,7 %, mezi hlavní důvody také patří finanční prostředky, 22,5 % studentů využili tuto odpověď. Strach z neznámého bylo další možností, tuto odpověď zvolilo 17,1 % dotazovaných. Z celkového počtu odpovědí 17 ti odpovědí bylo, že nevyužili možnost z důvodu jazykové bariéry a na pomyslném posledním místě skončilo odloučení od rodiny. Mezi nejčastější odpovědi z jiné možnosti, bylo, že jim nebyla nabídnuta možnost. Dalšími odpověďmi byly například nezáměr nebo že jsou studenti SŠ a jejich škola nespolupracuje s programem anebo osobní důvody.

Pokud NE, co bylo hlavním důvodem, že jsi program nevyužil?

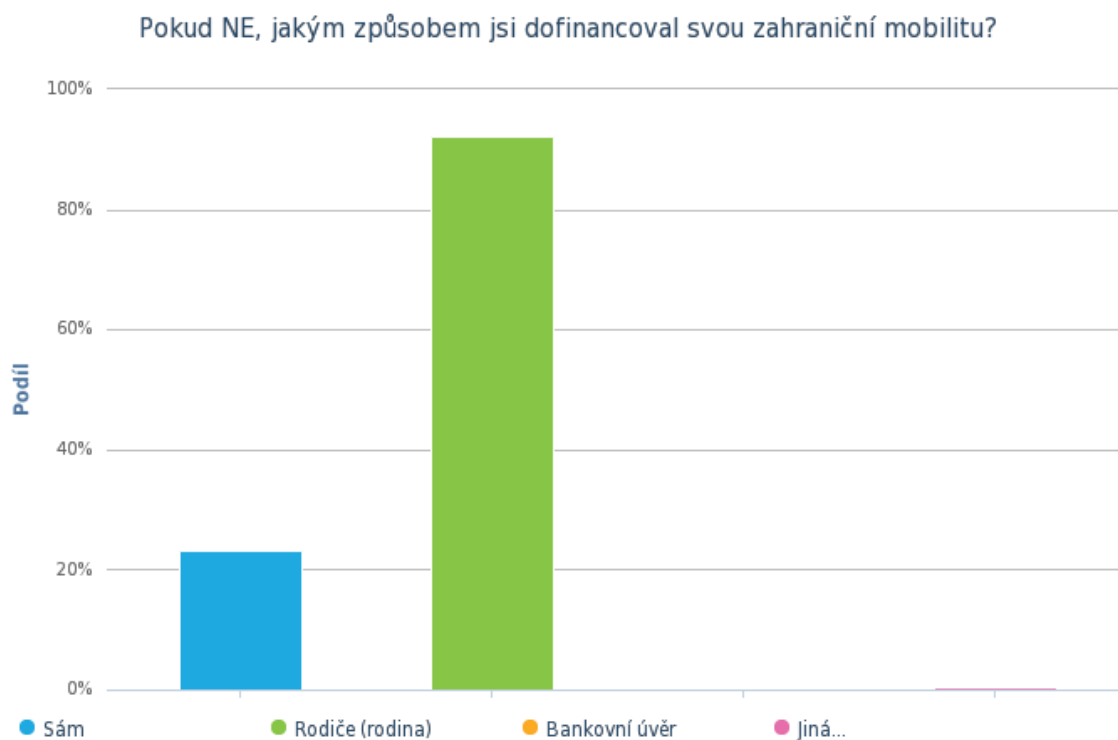
Graf 8 – Vyhodnocení osmé otázky.: Pokud NE, co bylo hlavním důvodem, že jsi program nevyužil? (vlastní zdroj)

Devátá otázka byla zaměřena na financování. Byla určena pro mládež, která využila Erasmus+. Otázka se týkala stipendií, které studenti dostávají a zda jim celý pobyt toto stipendium pokrylo. Odpovědi byly většinou negativní, a to z 75 %, což bylo 12 z 16 odpovědí. Pouhým čtyřem lidem pokrylo stipendium všechny náklady spojené s programem.

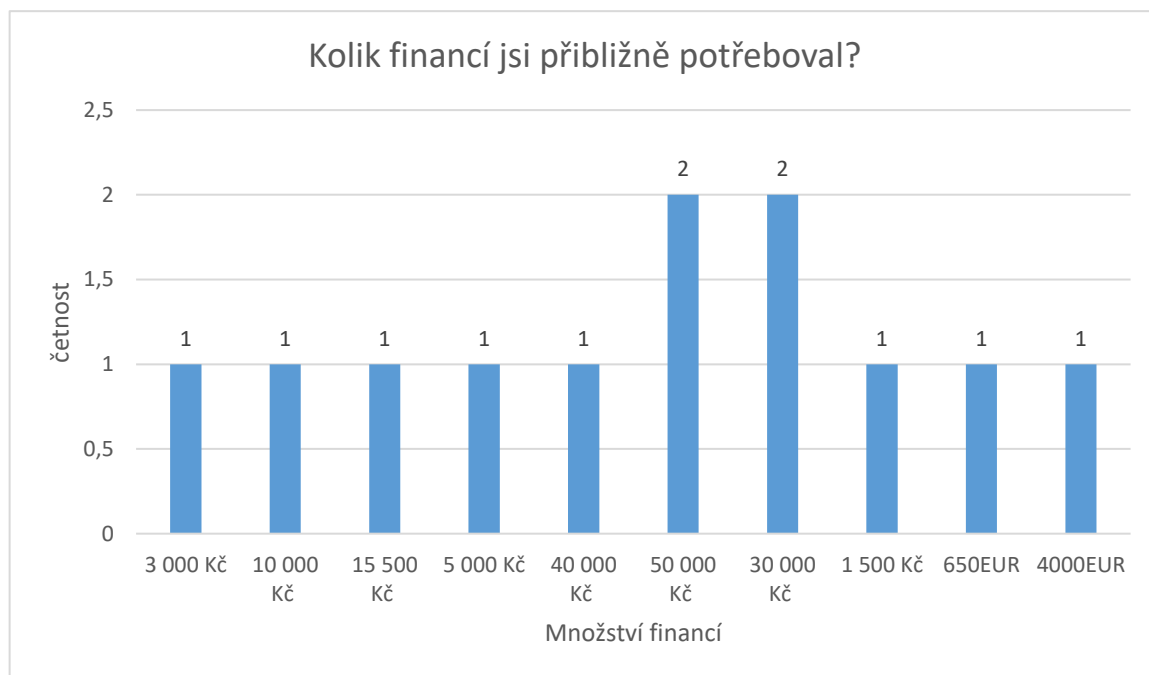
Graf 9 – Vyhodnocení deváté otázky.: Když jsi využil program Erasmus+, pokrylo stipendium, které jsi dostal, celou mobilitu? (vlastní zdroj)

Desátá otázka byla určena pro 12 respondentů, kteří odpověděli negativně na předchozí otázku. Studenti měli odpovědět, jakým způsobem si dofinancovali svou zahraniční mobilitu, když jim nestačily finance, které dostali v rámci stipendia. Měli možnost si vybrat více možností. Pouze 3 respondenti si sami a s pomocí rodiny zvládli dofinancovat zahraniční mobilitu, ale zbylých 9 bylo závislých na rodičích. Z respondentů, kteří si také sami přispěli, byli dva vysokoškolští studenti a jeden středoškolák.

Graf 10 – Vyhodnocení desáté otázky.: Pokud NE, jakým způsobem jsi dofinancoval svou zahraniční mobilitu? (vlastní zdroj)

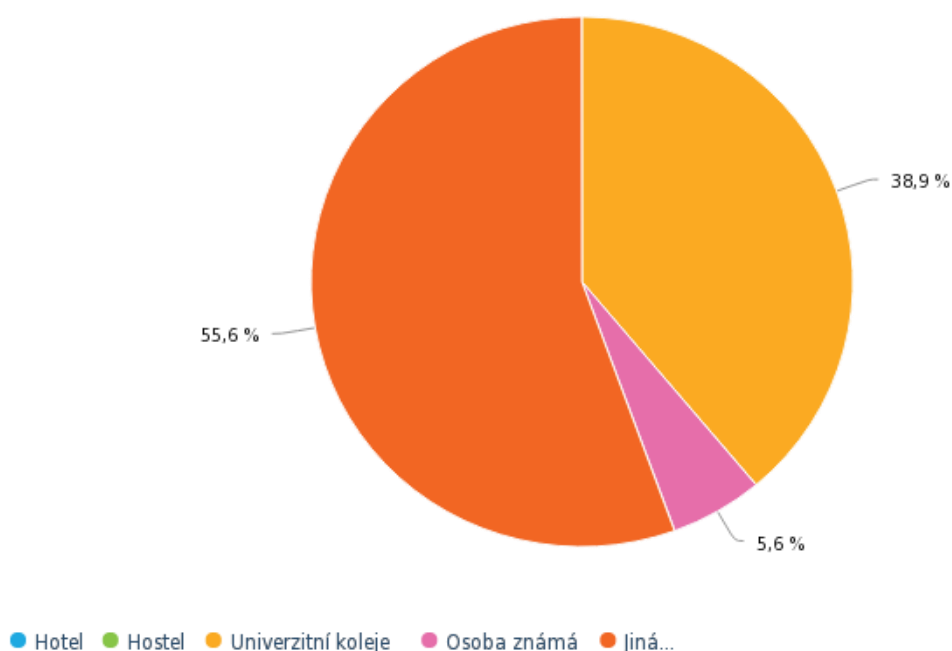
Kolik financí potřebovali? To byla jedenáctá otázka v dotazníku. Jednalo se o otázku, kde mohli respondenti odpovědět bez jakéhokoliv omezení. Opět odpovídalo 12 dotazovaných, kterým pomáhali s financemi rodiče. Odpovědi byly od 1.500 korun českých, dále jen Kč, do 50.000 Kč. Dvě odpovědi byly uvedeny v eurech, dále jen EUR, a to 650 EUR a 4000 EUR. Částka 4.000 EUR byla na pobyt o délce 10 měsíců.

*Graf 11 – Vyhodnocení jedenácté otázky.: Kolik financí jsi přibližně potřeboval?
(vlastní zdroj)*

Dvanáctá otázka se zabývala ubytováním, které využívali během svého pobytu na Erasmu. Na otázku odpovídalo 16 respondentů, kteří byli s programem Erasmus+ na zahraniční mobilitě. Měli na výběr ze 4 pevně daných odpovědí a jednou možností jiná, kde mohli napsat libovolnou možnost. Žádný z dotazovaných nebyl ubytován v hotelu anebo v hostelu, 7 osob si vybralo ubytování na univerzitních kolejích, 1 člověk byl ubytován u osoby sobě blízké a 8 uvedlo jinou možnost, ze kterých byla nejčastější odpovědí rodina, a to celkově 5 krát. Dva lidé využili bydlení na studentských bytech a jeden člověk bydlel v komunitním domě.

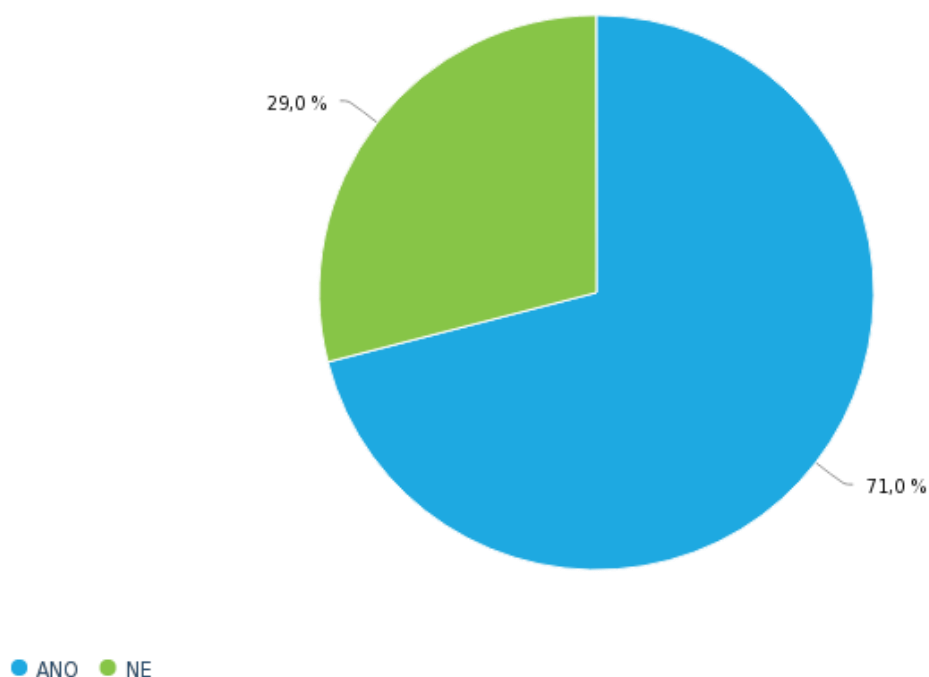
Kde jsi byl ubytovaný, když jsi byl na zahraniční mobilitě s programem Erasmus+?

Graf 12 – Vyhodnocení dvanácté otázky.: Kde jsi byl ubytovaný, když jsi byl na zahraniční mobilitě s programem Erasmus+? (vlastní zdroj)

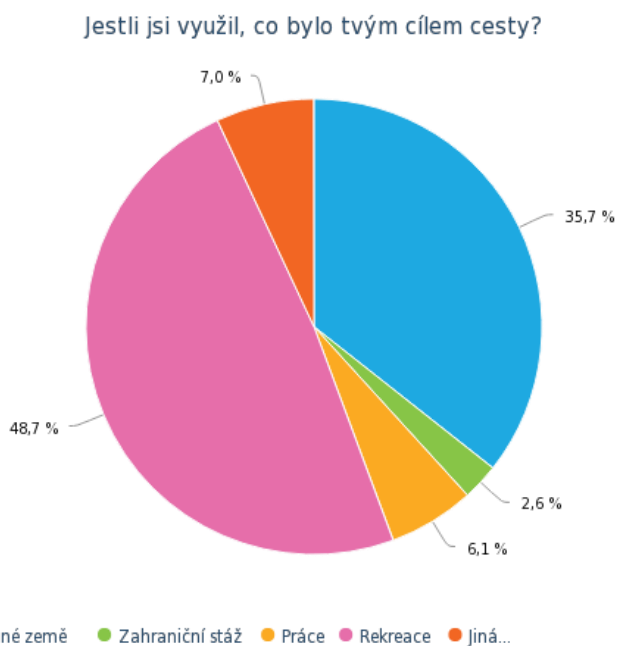
Třináctá otázka byla určena pro všechny dotazované, jelikož se týkala využití zahraničních mobilit mimo program Erasmus+. Z celku 162 odpovědí bylo 71 %, že využívají zahraničních mobilit a 29 %, že nevyžívají zahraničních mobilit. Tato otázka byla filtrační, kdy respondenti, kteří na danou otázku odpověděli záporně, tak jim byla položena otázka číslo 15, která se týkala destinace, kterou by rádi navštívili.

Využil jsi zahraniční mobilitu jiným způsobem, než je Erasmus+? (například dovolená)

Graf 13 – Vyhodnocení třinácté otázky.: Využil jsi zahraniční mobilitu jiným způsobem, než je Erasmus+? (vlastní zdroj)

Otázka číslo 14 navazovala na otázku předchozí, tedy pokud využívají zahraničních mobilit mimo program Erasmus+ a jaký byl cíl jejich cesty. Měli možnost na výběr ze čtyř daných odpovědí a pátá možnost byla pro napsání jiného cíle. Nejvíce odpovědí bylo, že využívají zahraničních mobilit kvůli rekreaci, tuto možnost zvolilo 48,7 % z celkového počtu 115 odpovědí. Za poznáním kultury dané země jezdí 35,7 % respondentů. Pouhých 6,1 % odpovědí bylo, že cílem cesty je práce. Zahraniční stáž vybralo 2,6 % studentů a v jiných odpovědích uvedli sportovní aktivity, výuku jazyků, školou pořádané akce a různé projekty.

Graf 14 – Vyhodnocení čtrnácté otázky.: Jestli jsi využil, co bylo tvým cílem cesty?
(vlastní zdroj)

Patnáctá otázka byla zaměřena na to, jakou destinaci by rádi navštívili. K mému překvapení by téměř polovina respondentů necestovala příliš daleko, ale zůstala by v Evropě, přesněji řečeno 43,8 %, což znamená 71 respondentů ze všech 162 účastníků, kteří vyplnili dotazník. Z toho byly velmi časté odpovědi jako Španělsko 15 (21,1 %), Norsko 14 (19,7 %), Anglie 9 (12,7 %), Island 9 (12,7 %) respondentů. Dále se tam také objevovaly odpovědi jako je Řecko, Slovinsko, Finsko, Švédsko nebo Francie či Nizozemsko. Další větší oblast, kterou tvořilo 46 odpovědí (28,3 %) byla Amerika. Zde respondenti příliš nespecifikovali zemi, pouze 7 (15,2 %) odpověděli, že by chtěli navštívit Mexiko a 4, tudíž 8,7 % by rádi navštívili Kanadu. Asijské země by rádo navštívilo 12 respondentů (7,4 %). Stejný počet studentů (7,4 %), kteří by rádi navštívili asijské země, by rádi navštívili Afriku, nebo Střední východ. Devět studentů (5,4 %) by rádo cestovalo do Austrálie. Šest studentů (3,8 %) odpovědělo, že by rádi navštívili Nový Zéland. Opět stejný počet studentů (3,8 %) by chtělo cestovat do Ruska.

S kým nejčastěji využívají zahraniční mobilitu bylo zjištěno v 16. otázce. Nejčastější odpovědí bylo využívání zahraniční mobilitu s rodinou, tuto odpověď vybralo 44,8 % respondentů, druhou nejčastější odpovědí bylo, že využívají s přáteli zahraničních mobilit. Což odpovídalo 27,9 % a další 3 lidé vybrali kombinací rodiny i přátel. Pouze sami jezdí 17 respondentů, což je 11 % z dotazovaných. S manželkou nebo manželem, s přítelkyní nebo přítelem jezdí 10,4 % respondentů. Jinou možnost uvedli nejčastěji kombinací dvou předchozích odpovědí a 3 odpovědi byly, že využili zahraničních mobilit se školou.

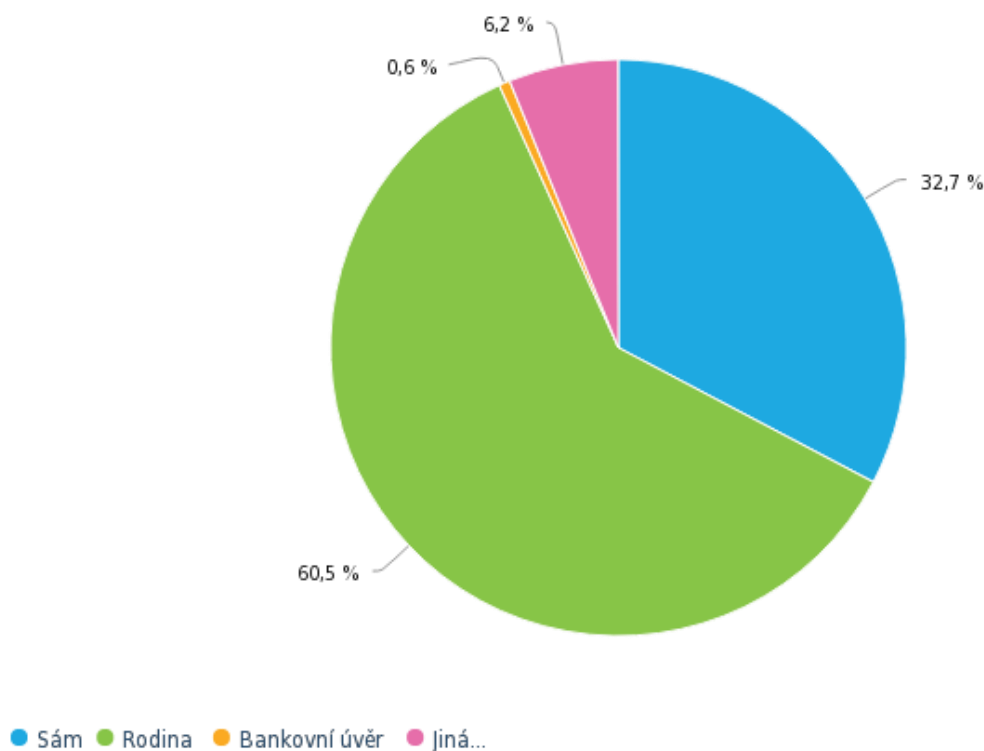
Graf 15 – Vyhodnocení šestnácté otázky.: S kým jsi využil zahraniční mobilitu?

(vlastní zdroj)

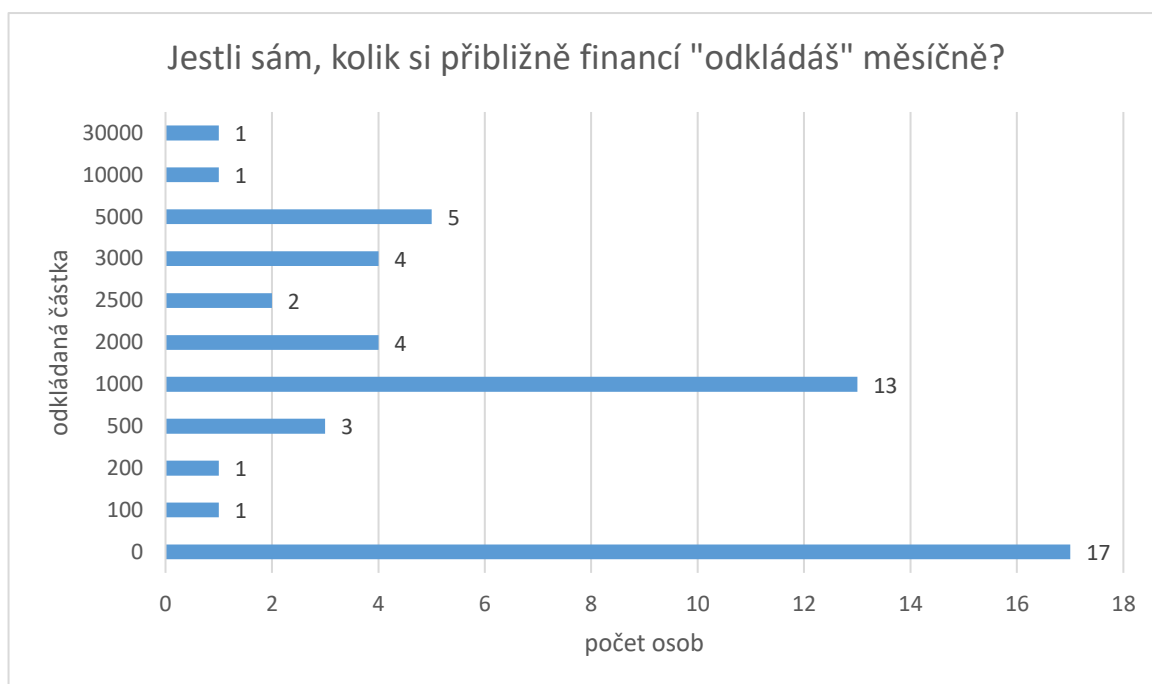
Sedmnáctá otázka se zabývala financemi z pohledu, kdo jim financuje zahraniční mobility. Odpovídali všichni respondenti, tedy bylo 162 odpovědí. Téměř sto odpovědí byli, že jim zahraniční mobility financuje rodina, což je 60,5 %. Respondentů, kteří si zahraniční mobility financují sami bylo 32,7 %. Pouze jeden člověk využívá cizí zdroje krytí, a to bankovní úvěry, což odpovídalo 0,6 %. Zbýlých 6,2 % bylo pro odpovědi jiné. Nejčastější jinou odpovědí bylo kombinací výše zmíněných, ale nejčastější kombinací byla rodina a sami respondenti.

Kdo ti financuje zahraniční mobilitu, která se nevztahuje s programem Erasmus+?

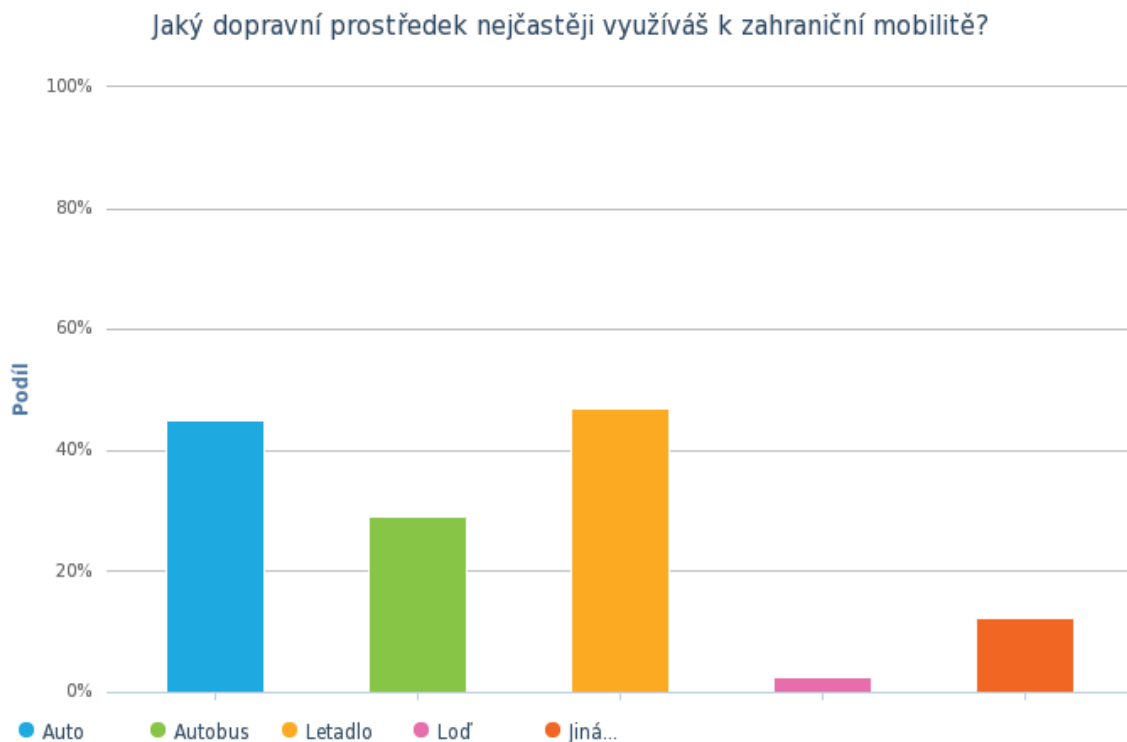
Graf 16 – Vyhodnocení sedmnácté otázky.: Kdo ti financuje zahraniční mobilitu, která se nevztahuje s programem Erasmus+? (vlastní zdroj)

Osmnáctá otázka byla zaměřena na spoření mládeže na zahraniční mobilitu, kolik měsíčně si odkládají. Odpovědi byly opravdu různé, avšak nejčastější odpovědí bylo 1.000 Kč. Někteří respondenti neodkládají žádné finance a cestují pouze z prostředků, které jim zůstanou na účtu v bance.

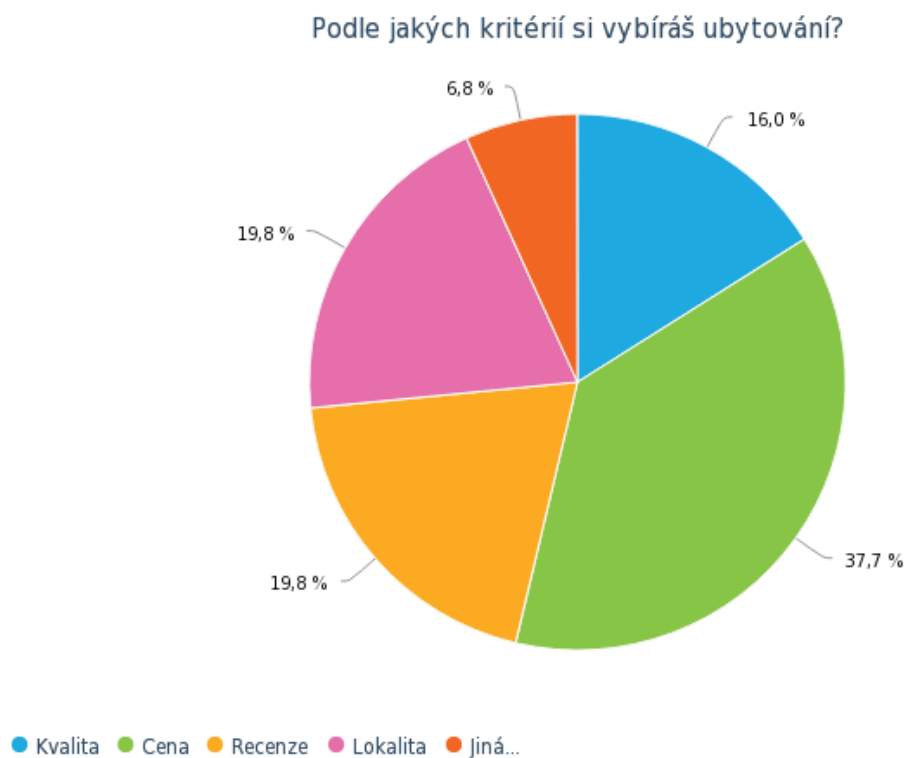
Graf 17 – Vyhodnocení osmnácté otázky.: Jestli sám, kolik si přibližně financí „odkládáš“ měsíčně? (vlastní zdroj)

Jakých dopravních prostředků mládež využívá k zahraniční mobilitě? Tak tato otázka byla v dotazníku uvedena pod číslem 19. Na tuto otázku odpovídali všichni respondenti, tudíž 162 odpovědí, ale mohli si vybrat více než jednu odpověď. Nejčastější odpovědí bylo letadlo s 46,9 % a hned za ním nejčastěji využívají jako dopravní prostředek k zahraniční mobilitě auto, tuto odpověď zvolilo 45,1 %. Autobus využívá 29 % respondentů, loď pouze 2,5 % a jako jinou odpověď nejčastěji zvolili vlak. Pouze jeden člověk uvedl, že cestuje stopem.

Graf 18 – Vyhodnocení devatenácté otázky.: Jaký dopravní prostředek nejčastěji využíváš k zahraniční mobilitě? (vlastní zdroj)

Finální otázkou bylo, podle jakých kritérií si vybírají ubytování. Opět odpovídali všichni respondenti. Měli na výběr z kvality, ceny, recenze, lokality nebo jiných možností, které sami uvedli. Nejvíce respondentů uvedlo, že si vybírají ubytování podle ceny. Tuto odpověď uvedlo 37,7 % z celkového počtu. Stejně odpovědi bylo u recenze a lokality, tyto možnosti zvolilo dohromady 39,6 % respondentů. Nejméně je zajímavá kvalita ubytování, tu zvolilo 16 %. Jako jiné možnosti volili nejčastěji kombinaci výše zmiňovaných.

Graf 19 – Vyhodnocení dvacáté otázky.: Podle jakých kritérií si vybíráš ubytování?
(vlastní zdroj)

6 Vyhodnocení výzkumných otázek

První výzkumnou otázkou bylo.:

- *Jak mládež využívá zahraničních studijních mobilit s programem EU, Erasmus+?*
 - Z dotazníkového šetření jsme se dozvěděli, že mládež program Erasmus+ spíše nevyužívá. Je to dáno i z nezapojení se středních škol, ze kterých byla polovina respondentů, ale také to bylo zapříčiněno velkými finančními náklady i přes stipendia, které jsou s tímto programem spojeny. Důležitou bariérou, kterou mládež má spojenou s využitím Erasmu+, je strach z neznámého, že nebudou vědět co je čeká. Mezi další bariéry patřil například nezáměr, opuštění rodiny, jazyková bariéra. Ale většina respondentů měla přehled, co to program EU na podporu zahraničních mobilit je, už o něm určitě slyšeli.
 - Mládež využívá tohoto programu především za poznáním nové kultury, až na druhém místě jej využívají za zlepšením svých dosavadních jazykových zkušeností.
 - Pokud mládež využije program Erasmus+, tak ve velké míře se ubytují na univerzitních kolejích neboli kampusech nebo jsou ubytováni u nějaké rodiny, která se o ně stará.

Druhá výzkumná otázka byla položena následovně.:

- *Jak využívá mládež zahraničních mobilit mimo Erasmus+?*
 - Mládež v hojné míře využívá zahraničních mobilit za účelem rekreace anebo chtějí poznat kulturu dané země, pro kterou se rozhodli. Tuto možnost většinou využívají s rodinnými příslušníky anebo s přáteli.
 - Větší část respondentů by rádo navštívilo destinace, které se nacházejí v Evropě, nejvíce zastoupenou zemí bylo Španělsko a poté severské země. Další destinací, která mládež zaujala, byla například Amerika.

Hlavní výzkumná otázka byla položena takto.:

- *Jakým způsobem si mládež financuje zahraniční mobility?*
 - Mládež si své zahraniční mobility financuje pomocí svých rodin, jen pár z nich je schopno si naspořit určitý obnos, který si odkládají v pravidelných měsíčních částkách.
 - Pouze jeden respondent z celkového počtu 162 si bere od banky úvěr na pokrytí nákladů spojených s mobilitou.

Poslední výzkumnou otázkou bylo.:

- *Podle jakých kritérií si mládež vybírá zahraniční mobility?*
 - Mládež si vybírá ubytování především z pohledu ceny za ubytování, poté až podle lokace anebo recenze.
 - Nejčastějším dopravním prostředkem, který využívají je zejména letadlo a poté auto. Mládež také využívá k mobilitě vlaky a autobusy. Pouze jeden respondent využívá cestování stopem.

7 Závěr

Cílem bakalářské práce bylo zjištění, jakými způsoby si mládež financuje svou zahraniční mobilitu. V teoretické části byly uvedeny a objasněny základní pojmy, které se týkají zahraniční mobility mládeže. Definování pojmu mládeže bylo v první kapitole, protože bylo dále pracováno s tímto pojmem. Druhá kapitola byla věnována mobilitě a její podkapitolou zahraniční mobilita, kde bylo seznámení s historií mobilit. O programu EU na podporu zahraničních mobilit bylo psáno ve třetí kapitole práce, kde byly prezentovány i podmínky pro přijetí. Poslední kapitola teoretické části byla věnována financování. Byla uvedena definice a uvedení druhů financování.

Na teoretickou část navazovala praktická část, která již byla zaměřena na způsoby financování zahraničních. Praktická část byla vedena kvantitativním výzkumem pomocí dotazníku, který byl v elektronické podobě vyvěšen na facebookový profil. Respondentů, kteří se aktivně podíleli na vyplňování dotazníků, bylo 163, ale jeden dotazník nemohl být vyhodnocen z důvodu nízkého věku studenta.

Pomocí dotazníků, který obsahoval 20 otázek, bylo zjištěno, že mládež v malém počtu využívá zahraničních mobilit pomocí programu Erasmus+. Tento fakt je způsobený především finančními náklady, kterou se na program vážou, ale byly taky výjimky, které uvedly, že nemá o tento program zájem. Ve velkém počtu využívá zahraničních mobilit jiným způsobem, a to z důvodu rekreace. Většinou vyjíždějí s rodinnými příslušníky anebo s přáteli. Hlavní cíl práce bylo zjištění způsobů financování. Mládež je ve velké míře závislá na svých rodinách, které jim zahraniční mobility financuje. Co se týká programu Erasmus+, tak pouze 3 respondenti si pomocí svých finančních prostředků a financí rodiny zaplatili zahraniční mobilitu. V ostatních zahraničních mobilitách byl jedinec, který si půjčuje peníze z banky. Pokud si mládež šetří na cestování, tak nejčastější odpovědí bylo, že si odkládají tisíc korun.

V závěru práce bych doporučil studentů využití zahraničních mobilit s programem Erasmus+, a to z důvodu, že se jedná o bohatou zkušenost, která ovlivní jeho uplatnění na trhu práce. Mládež by se měla více finančně odloučit od rodiny a zkusit být finančně nezávislá. Pravidelně si měsíčně odkládat finance, které jednou využije například na zahraniční mobilitu.

Seznam použitých zkratk

EU – Evropská unie

Kč – korun českých

MŠMT – ministerstvo školství mládeže a tělovýchovy

SŠ – střední škola

VOŠ – vyšší odborná škola

VŠ – vysoká škola

Seznam použité literatury a internetových zdrojů

1. BURKE, Peter. *Společnost a vědění*. II, Od Encyklopedie k Wikipedii. Přeložil Martin POKORNÝ. Praha: Karolinum, 2013, Limes. ISBN 978-80-246-2046-6.
2. *EF: Erasmus, EF průvodce Erasmem* [online]. Praha: EF Education First s. r. o, 2019 [cit. 2019-04-16]. Dostupné z: <https://www.ef-czech.cz/erasmus/>
3. *Erasmus+* [online]. Praha: DZS.CZ, 2019 [cit. 2019-04-16]. Dostupné z: <https://www.naerasmusplus.cz/cz/>
4. EUROPEAN COMMISSION. *EUROPEAN COMMISSION* [online]. [cit. 2019-04-11]. Dostupné z: https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/programme-guide/part-b/three-key-actions_en
5. *Evropská komise: Financování z programu Erasmus+* [online]. Praha: ec. europa, 2019 [cit. 2019-04-16]. Dostupné z: https://ec.europa.eu/info/education/set-projects-education-and-training/erasmus-funding-programme_cs
6. Internacionalizace vysokého školství: Zahraniční mobilita studentů v ČR z pohledu výzkumu Eurostudent IV. *ORBIS SCHOLAE* [online]. 2015, 9(1), 29-54 [cit. 2019-04-16]. DOI: 10.14712/23363177.2015.71. ISSN 2336-3177. Dostupné z: <http://www.karolinum.cz/doi/10.14712/23363177.2015.71>
7. JANDOUREK, Jan. *Úvod do sociologie*. Vyd. 2. Praha: Portál, 2009, ISBN 978-80-7367-644-5.
8. KRAUS, Jiří a Věra PETRÁČKOVÁ. *Akademický slovník cizích slov*. Praha: Academia, 1995, ISBN 8020006079.
9. LUCIE, Šprochová. *Participace českých vysokých škol na mezinárodní výměně studentů - Srovnání programů Erasmus a Erasmus+* [online]. Brno, 2017 [cit. 2019-04-16]. Dostupné z: https://is.muni.cz/th/n5fru/Participace_ceskych_vysokych_skol_na_mezinarodni_vymene_studentu-Srovnani_programu_Erasmus_a_Erasmus_-Sprochova.pdf. Diplomová magisterská práce. Masarykova univerzita. Vedoucí práce Prof. PhDr. Vít Hloušek, Ph.D.
10. MŠMT (2019). Ministerstvo školství mládeže a tělovýchovy. www.msmt.cz.
11. *Nazkusenou.cz: studijní pobyty v rámci programu Erasmus* [online]. Praha: gdi, 2019 [cit. 2019-04-16]. Dostupné z: <https://www.nazkusenou.cz/studijni-pobyt-v-ramci-programu-erasmus-a32.html>
12. *Osobnosti.cz: Erasmus Rotterdamský* [online]. Praha: tiscali.cz, 2019 [cit. 2019-04-16]. Dostupné z: <https://www.spisovatele.cz/erasmus-rotterdamsky>
13. PETRUSEK, Miloslav, Alena VODÁKOVÁ a Hana MAŘÍKOVÁ. *Velký sociologický slovník*. I, A-O. Praha: Karolinum, 1996, ISBN 8071843113.
14. SMOLÍK, Josef. *Subkultury mládeže: sociologické, psychologické a pedagogické aspekty*. Brno: Mendelova univerzita v Brně, 2017, ISBN 978-80-7509-498-8.
15. SYNEK, Miloslav, prof., Ing., CSc. *Manažerská ekonomika: 5., aktualizované a doplněné vydání*. Páté vydání. Praha: Grada Publishing, 2011, ISBN 978-80-247-3494-1.
16. ŠIMÍČKOVÁ-ČÍŽKOVÁ, Jitka, Ivana BINAROVÁ, Kamila HOLÁSKOVÁ, Alena PETROVÁ, Irena PLEVOVÁ a Michaela PUGNEROVÁ. *Přehled vývoje*

- psychologie*. 2. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2008, ISBN 978-80-244-2141-4.
17. URBÁŠEK, Pavel. *Vysokoškolský vzdělávací systém v letech tzv. normalizace*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2008, ISBN 978-80-244-1879-7.
 18. *Mladiinfo: Průvodcem světem projektů Erasmus+* [online]. Praha: mladiinfo ČR, 2017 [cit. 2019-04-16]. Dostupné z: <https://www.mladiinfo.cz/pruvodce-svetem-projektu-erasmus/>

Seznam grafů

Graf 1 – Vyhodnocení první otázky.: Pohlaví? (vlastní zdroj).....	31
Graf 2 – Vyhodnocení druhé otázky.: Věk? (vlastní zdroj)	31
Graf 3 – Vyhodnocení třetí otázky.: Studuji na? (vlastní zdroj)	32
Graf 4 – Vyhodnocení čtvrté otázky.: Máš zájem o cestování? (vlastní zdroj).....	32
Graf 5 – Vyhodnocení páté otázky.: Slyšel jsi o programu EU na podporu zahraničních mobilit, Erasmus+? (vlastní zdroj)	33
Graf 6 – Vyhodnocení šesté otázky.: Vycestoval jsi někdy s programem Erasmus+? (vlastní zdroj).....	34
Graf 7 – Vyhodnocení sedmé otázky: Pokud ANO, co pro tebe bylo hlavní motivací? (vlastní zdroj).....	35
Graf 8 – Vyhodnocení osmé otázky.: Pokud NE, co bylo hlavním důvodem, že jsi program nevyužil? (vlastní zdroj)	36
Graf 9 – Vyhodnocení deváté otázky.: Když jsi využil program Erasmus+, pokrylo stipendium, které jsi dostal, celou mobilitu? (vlastní zdroj)	37
Graf 10 – Vyhodnocení desáté otázky.: Pokud NE, jakým způsobem jsi dofinancoval svou zahraniční mobilitu? (vlastní zdroj).....	38
Graf 11 – Vyhodnocení jedenácté otázky.: Kolik financí jsi přibližně potřeboval? (vlastní zdroj).....	39
Graf 12 – Vyhodnocení dvanácté otázky.: Kde jsi byl ubytovaný, když jsi byl na zahraniční mobilitě s programem Erasmus+? (vlastní zdroj)	40
Graf 13 – Vyhodnocení třinácté otázky.: Využil jsi zahraniční mobilitu jiným způsobem, než je Erasmus+? (vlastní zdroj)	41
Graf 14 – Vyhodnocení čtrnácté otázky.: Jestli jsi využil, co bylo tvým cílem cesty? (vlastní zdroj).....	42
Graf 15 – Vyhodnocení šestnácté otázky.: S kým jsi využil zahraniční mobilitu? (vlastní zdroj).....	43
Graf 16 – Vyhodnocení sedmnácté otázky.: Kdo ti financuje zahraniční mobilitu, která se nevztahuje s programem Erasmus+? (vlastní zdroj)	44
Graf 17 – Vyhodnocení osmnácté otázky.: Jestli sám, kolik si přibližně financí „odkládáš“ měsíčně? (vlastní zdroj).....	45
Graf 18 – Vyhodnocení devatenácté otázky.: Jaký dopravní prostředek nejčastěji využíváš k zahraniční mobilitě? (vlastní zdroj).....	46
Graf 19 – Vyhodnocení dvacáté otázky.: Podle jakých kritérií si vybíráš ubytování? (vlastní zdroj).....	47

Seznam příloh

Příloha č. 1 – dotazník pro studenty SŠ, VOŠ a VŠ.....	50
--	----

Příloha č. 1 – dotazník pro studenty SŠ, VOŠ a VŠ

Dotazník na zdroje financování zahraniční mobility

1. Pohlaví?

Žena Muž

2. Věk

3. Studuji na?

SŠ VOŠ VŠ

4. Máš zájem o cestování?

Ano Ne

5. Slyšel jsi o programu EU na podporu zahraničních mobilit, Erasmus+?

Ano Ne (otázka 13)

6. Vycestoval jsi někdy s programem?

Ano Ne (otázka 8)

7. Pokud ANO, co pro tebe bylo hlavní motivací?

Zlepšení jazykových dovedností poznání nové kultury poznání nových přátel
jiné

8. Pokud NE, co bylo hlavním důvodem, že jsi program nevyužil?

Jazyková bariéra odloučení od rodiny finanční prostředky strach z neznámého jiné
....

9. Když jsi využil program Erasmus+, pokrylo stipendium, které jsi dostal, celou mobilitu?

Ano Ne

10. Pokud NE, jakým způsobem jsi dofinancoval svou zahraniční mobilitu?

Sám Rodiče (rodina) bankovní úvěr Jiné....

11. Kolik financí jsi přibližně potřeboval?

12. Kde jsi byl ubytovaný, když jsi byl na zahraniční mobilitě s programem Erasmus+

Hotel Hostel univerzitní koleje známá osoba jiné....

13. Využil jsi zahraniční mobilitu jiným způsobem, než je Erasmus+?

Ano Ne

14. Jestli jsi využil, tak co bylo cílem tvé cesty?

Poznání kultury dané země zahraniční stáž práce rekreace
jiné.....

15. Jakou destinaci bys rád navštívil?

16. S kým jsi využil zahraniční mobilitu?

Sám rodina Manžel/ka(přítel/přítelkyně) přátelé Jiné

17. Kdo ti financuje zahraniční mobilitu, která se nevztahuje s programem Erasmus+?

Sám rodina bankovní úvěr jiné

18. Jestli sám, kolik přibližně si měsíčně financí „odkládáš“?

19. Jaký dopravní prostředek využíváš k zahraniční mobilitě?

Auto autobus letadlo loď jiné....

20. Podle jakých kritérií si vybíráš ubytování?

Kvalita cena recenze lokalita jiné